

euro
časopis
Skupnost občin Slovenije

Časopis Skupnosti občin Slovenije ISSN 1581-8500

november 2008, posebna izdaja

brezplačni izvod

Iz vsebine:

Namesto uvodnika

Preteklo je slabo leto od popolnitve delegacije slovenskih lokalnih skupnosti v Odboru regij Evropske unije, do lanskega novembra je delegacija namreč delovala v okrnjeni postavi, saj se je z imenovanjem zaradi izpraznjenih mest po lokalnih volitvah 2006 nerazumno dolgo odlašalo.

Več na strani 2

Slovenska delegacija Odbora regij

Slovenska delegacija sedmih članov in sedmih nadomestnih članov Odbora regij se zaveda svojega temeljnega poslanstva in odgovornosti zastopanja interesov v Odboru regij kot edini instituciji EU, ki primarno zastopa in uveljavlja glas in interes subnacionalnih nivojev oblasti posamezne države v Bruslju.

Več na strani 4

Leto uvajanja in uveljavljanja

Odbor regij je evropska institucija, ki je bila ustanovljena leta 1994. Glavna vzroka za ustanovitev Odbora regij sta bila ta, da se tri četrtine evropske zakonodaje izvaja na lokalnem oziroma regionalnem nivoju in strah pred tem, da se bi Evropska unija preveč oddaljila od državljanov.

Več na strani 5

Namesto uvodnika

Z leve: Robert Smerdelj, Anton Tone Smolnikar, Luc Van De Brade, Irena Majcen, Jasmina Vidmar, Siniša Gernovšek, mag. Marko Starman, Blaž Milavec

Preteklo je slabo leto od popolnitve delegacije slovenskih lokalnih skupnosti v Odboru regij Evropske unije, do lanskega novembra je delegacija namreč delovala v okrnjeni postavi, saj se je z imenovanjem zaradi izpraznjenih mest po lokalnih volitvah 2006 nerazumno dolgo odlašalo.

Leto, o katerem teče beseda, je tudi leto, v katerem je Slovenije predsedovala združbi evropskih držav in leto, ko se je delegacija resnično vzpostavila in pričela z aktivnejšim predstavljanjem in zastopanjem interesov slovenskih občin v evropskem prostoru. Hiter pogled nazaj pokaže uspešno predstavljanje, zastopanje in tudi uveljavljanje interesov lokalne ravni v Odboru regij, pa četudi deluje delegacija kot celota v primerjavi s primerljivimi nacionalnimi skupinami v pogosto bistveno slabšem podpomem okolju. Vsekakor sta ključna manjka, ki smo ju zaznali in se z njima soočili v tem obdobju strokovna podpora delu delegaciji ter dejstvo, da delegacija v Bruslju nima svoje pisarne oziroma strokovnega sodelavca ali sodelavke. Količine mnenj, ki jih v nekem časovnem obdobju sprejemajo komisije in Odbor regij, v celoti zahtevajo

intenzivno angažiranje in poznavanje številnih področij, kar pa ni mogoče pričakovati samo od članov in članic delegacije, temveč bi ti potrebovali podporo ne enega, temveč nekaj ljudi. Prav tako, če ne celo bolj, je nujna in pomembna pisarna v Bruslju ter zaposleni strokovni sodelavka ali sodelavec, ki bi od blizu, od znotraj spremljal delo Odbora regij, ga soustvarjal in bil enostavno del te »lokalno-regionalne evropske birokracije«. Velik del mnenj, raznih političnih dogovorov, razdelitev pozicij moči ter tudi informacij se izgubi preprosto zato, ker nas (slovenske lokalne scene) tukaj ni. Navkljub dejstvu, da mnenja, ki jih pripravlja in sprejema Odbor regij, za organe Evropske unije niso obvezujoča, pa prinašajo pomemben pogled in stališča evropskih občin in regij na številna področja, ki jih po različnih merah kroji politična in birokratska Evropa. In prav in nujno je, da je ena izmed mer tudi mera, ki jo postavljajo in oblikujejo občine in regije. Zato je dejavna prisotnost predstavnic in predstavnikov slovenskih občin tako nujna.

Predsedovanje Slovenije Evropskemu svetu je v prvih šestih mesecih močno označilo tudi delovanje celotne slovenske delegacije (ta je sestavljena iz štirih predstavnic in predstavnikov SOS in treh predstavnikov ZOS), saj so bili v Sloveniji organizirani številni dogodki organov Odbora regij. Skupnost in članice in člani delegacije iz njenih vrst smo tako aktivno sodelovali pri obisku delegacije Odbora regij na čelu s predsednikom Luc Van De Brada v Slovenski Bistrici, gostiteljica je bila županja občine in vodja delegacije Irena Majcen, pri organizaciji in izvedbi sestanka komisije RELEX (za zunanje odnose in decentralizirano sodelovanje), ki je bil prav tako v Slovenski Bistrici je bil posvečen narodnim manjšinam v državah Zahodnega Balkana, pri

izvedbi konference komisije COTER za teritorialno kohezijo, ki je bila namenjena razpravi o pomenu velikih prometnih infrastrukturnih projektov za regionalni razvoj. Članice in člani delegacije iz vrst skupnosti so prav tako sodelovali na konferenci Teritorialni dialog 2008, ki je bila v marcu tega leta ter na ustanovnem sestanku ekspertne skupine za evropsko združenje za teritorialni razvoj (EGTC). Predstavnice skupnosti ter nekaj s strani skupnosti povabljenih lokalnih novinark in novinarjev je uspešno sodelovalo na tretjem institucionalnem forumu Komuniciranje Evrope na lokalni ravni, ki se je odvijal v Bruslju od 17. do 19. junija. , prav tako pa se je delegacija ter skupnost uspešno predstavila na dogodku Open Days v Mariboru z naslovom Kulturni turizem za ustvarjanje novih zaposlitev in trajnostno rast v regijah.

V prvi polovici leta smo vložili prvi amandma, ki smo ga pripravili na skupnosti v sodelovanju s predstavnikami zunanjega ministristva, v katerem smo opozorili na nujnost, da Hrvaška dokončno razreši vprašanja vezana na ekološko ribolovno cono. Amandma je bil večinsko sprejet. Vodja delegacije Irena Majcen je redno in aktivno zastopala delegacijo na predsedstvu Odbora regij, v času predsedovanja pa je mogoče šteti za uspeh tudi njen nagovor na plenarnem zasedanju Odbora regij v imenu njene politične skupine (EPP, evropske ljudske stranke) o kohezivni politiki ter njenem pomenu za lokalne in regionalne oblasti. Pomembna pa je bila tudi možnost predstaviti stališče do oblikovanja in nujnosti podpore EU gorskim regijam Evrope skozi informacijske kanale Odbora regij. V izjavi za medije sem povedala, da se je Evropa izoblikovala skozi različnost in upoštevanje te različnosti, zato je upoštevanje in podpora

posamičnih glasov in interesov eden najpomembnejših dokazov za vrednost in uspešnost Evropske unije. V tem času pa je imel Tone Smolnikar na sestanku komisije EDUC na Sardiniji odmeven in udaren nagovor o jezikih številčno manjših narodov. Poudaril je njihov pomen in vrednost ter pričakovanje po enakopravnem obravnavanju tudi v kontekstu razmislekov o "prvem in drugem jeziku" EU. Imenovana sem bila v delovno skupino za pripravo predlogov za spremembo poslovnika Odbora regij. V jesenskem delu sem na dokumet Evropske komisije - Vzpodbujanje evropske perspektive in na osnutek pripravljenega mnenje vložila šest amandmajev, štirje so dobili večinsko podporo komisije RELEX. Amandmaji, ki smo jih pripravili na sekretariatu skupnosti v sodelovanju z zunanjim ministristvom ter v sodelovanju s srbsko in makedonsko asociacijo občin, so opozarjali na nujnost vpetosti asociacij občin na procese pridruževanja držav kandidat,

pomen decentralizacije oblasti, pomen dobrososedskih odnosov, in dva amandmaja o položaju in napredku Makedonije ter pričakovanja, da se lahko in mora o njenem članstvu odločati na osnovi njene pripravljenosti in ne na nerešenih bilateralnih odnosih (Grčija, vprašanje imena Makedonije). Za obravnavo na plenarnem zasedanju sem vložila še tri amandmaje, eden izmed njih predlaga spoštovanje pravic manjših v Republiki Kosovo. Za pripravo amandmajev na mnenje Odbora regij do dokumenta Prispevek regij k dosegu evropskih ciljev na področju podnebnih sprememb in energetike: posebni poudarek na konvenciji županov smo na sekretariatu za pomoč prosili strokovnjake s področja energetike in podnebnih sprememb. Po strokovni predstavitvi stališč do omenjenega dokumenta smo pripravili in vložili štiri amandmaje, ki opozarjajo na energetske učinkovito javno razsvetljavo, na pomembnost natančnih ciljev v akcijskih načetih

krajev in mest, pomembnost ključne vloge regij pri iskanju potreb in pobud lokalnih skupnosti in pomembnost konkurenčne cene zraven trajnostne in zanesljive dobave energije.

Glede na velikost (številčnost) delegacije iz vrst Skupnosti občin Slovenije in še posebej ob dejstvu manjkov strokovne podpore je vsekakor mogoče delo članic in članov delegacije šteti za uspešno in dobro. Postali smo prepoznavni, slišani in upoštevani. Vsaj v Odboru regij se nič več ne dogaja, da bi kolegi in kolegice iz različnih evropskih držav ne razlikovali med Slovenijo in Slovaško. Prvi korak je vsekakor narejen.

Jasmina Vidmar

Slovenska delegacija Odbora regij

Z leve: Miha Mohor, Branko Ledinek, Robert Smrdelj, Franci Vovk, Irena Majcen, Franci Rokavec, Jasmina Vidmar, Anton Tone Smolnikar

Slovenska delegacija sedmih članov (Irena Majcen, županja Občine Slovenska Bistrica, vodja delegacije; Anton Tone Smolnikar župan Občine Kamnik; Aleš Čerin, podžupan Mestne občine Ljubljana; Jasmina Vidmar, članica občinskega sveta Mestne občine Maribor; Robert Smrdelj, župan Občine Pivka; Franci Rokavec, župan Občine Litija in Franci Vovk, župan Občine Dolenjske Toplice) in sedmih nadomestnih članov (Anton Štihec, župan Mestne občine Murska Sobota; Štefan Čelan, župan Mestne občine Ptuj; Branko Ledinek, župan Občine Rače Fram; Blaž Milavec, župan Občine Sodražica; Jure Meglič, podžupan Občine Tržič; Breda Škrjanc, članica občinskega sveta Občine Grosuplje in Simiša Gemnovšek, član občinskega sveta Občine Bovec) Odbora regij, ki je bila imenovana v letu 2007, se zaveda svojega temeljnega poslanstva in odgovornosti zastopanja interesov v Odboru regij kot edini instituciji EU, ki primarno zastopa in uveljavlja glas in interes subnacionalnih nivojev oblasti

posamezne države v Bruslju. Pri tem nam je v največjo spodbudo dejstvo, da se tri četrtine celotne evropske zakonodaje uveljavlja na nivojih oblasti nižjih od centralnega, torej na regionalnem oz. lokalnem nivoju. Veliko soglasje Slovencev in državljanov Slovenije o evropskih temah in soglasnost o pripadnosti vrednotam EU je za županje in župane slovenskih občin pomembna spodbuda, da v okviru predsedovanja Slovenije Svetu EU posvetijo vse napore za približevanje Evropske unije občanom. Naši dosežki so lahko vzpodbuda in vzor za dobro delo na subnacionalnem nivoju oblasti v drugih državah unije. Želimo prispevati k boljši prepoznavnosti Odbora regij pri občankah in občanih vseh 210 slovenskih občin. Resničnost namere in odlično vzpostavljeno sodelovanje z Odborom regij se najbolje odraža v dogovoru o kar petih dogodkih Odbora regij, ki smo jih v času slovenskega predsedovanja organizirali v Sloveniji. Izredna seja predsedstva Odbora regij v marcu 2008, prva po konsti-

tuiranju novega vodstva Odbora regij za obdobje 2008 - 2010, je bila priložnost za potrditev temeljnih smernic delovanja Odbora regij v prihodnjem obdobju. Analiza vključenosti regionalnih in lokalnih oblasti v nacionalne programe za doseganje ciljev prenovljene lizbonske strategije, ki se preverja v okviru projekta Odbora regij Platforma za spremljanje lizbonske strategije (LMP) je bila potrjena na konferenci Teritorialni dialog 2008, ki je bila prvič organizirana izven Bruslja. Vključenost lokalnih in regionalnih oblasti v izvajanje lizbonske strategije predvsem skozi instrumente kohezijske politike je bil poglobitveni cilj konference Teritorialni dialog 2008. Po rezultatih Platforme za spremljanje lizbonske strategije je kar 96 % vključenih regij in mest izjavilo, da bi morali v prihodnje igrati pomembnejšo vlogo pri uresničevanju politik za doseganje revidiranih ciljev EU za gospodarsko rast in nova delovna mesta. Slovenska delegacija v Odboru regij nesporno želi, da bi Evropski svet priznal pomembnost in rezultate

analize vključenosti regij, občin in mest v nacionalne programe za doseganje ciljev strategije ter da bi Odbor regij v okviru projekta LMP zagotovil pripravo ustreznega poročila tudi v naslednjih letih. Le tako bo mogoče zagotoviti primerljivost podatkov in sprejeti ukrepe, da bodo regionalne in lokalne oblasti aktivni nosilec ukrepov za splošni napredek in večjo blaginjo vseh državljanov EU.

Ustanovno zasedanje strokovne skupine Odbora regij za teritorialno sodelovanje (EZTS) v mesecu januarju v povezavi z zasedanjem komisije COTER v mesecu juniju je predstavljalo izziv za razvite nove modele povezav in sodelovanja med regijami in območji posameznih držav EU kakor tudi med državami zunaj meja unije. Projekt EZTS je skladen s prioriteto slovenskega predsedovanja vključevanja držav zahodnega Balkana v partnerske povezave, pri čemer bo lokalnim oblastem s tega območja na razpolago nova oblika partnerskih povezav.

Konferenca o evropski sosedski politiki, je predstavljala naslednji dogodek Odbora regij in slovenske delegacije v Odboru regij v času slovenskega predsedovanja in je potrdila zavezanost odbora promoviranju temeljnih vrednosti EU širše v regiji, ki nesporno pripada evropskemu kulturnemu, socialnemu in gospodarskemu prostoru. Slovenska delegacija v Odboru regij izraža zavezanost za aktivno delo in s tem večjo pripadnost unije državljanom. Še posebej pa bomo slovenske lokalne oblasti v tesnem sodelovanju z Odborom regij prispevale k nadaljnjemu uveljavljanju regionalnih in lokalnih interesov na evropski ravni.

Irena Majcen
Vodja slovenske delegacije v
Odboru regij in županja Občine
Slovenska Bistrica

Leto uvajanja in uveljavljanja

Odbor regij je evropska institucija, ki je bila ustanovljena leta 1994. Glavna vzroka za ustanovitev Odbora regij sta bila ta, da se tri četrtine evropske zakonodaje izvaja na lokalnem oziroma regionalnem nivoju in strah pred tem, da se bo Evropska unija preveč oddaljila od državljanov.

Lokalne in regionalne oblasti morajo biti vključene v pripravo evropske zakonodaje, česar so se zavedali tudi evropski politiki in so ustanovili institucijo, ki primarno zastopa lokalne in regionalne interese. Žal pa je Odbor regij dobil le posvetovalno funkcijo, kar pomeni, da se mu v obravnavo morajo posredovati vsi dokumenti, ki se nanašajo na naslednje teme: ekonomska in socialna kohezija, izobraževanje in mladina, kultura, javno zdravstvo, vseevropska omrežja, promet, zaposlovanje, socialne zadeve, okolje, Evropski socialni sklad in poklicno usposabljanje. Vsa zakonodaja iz tega področja je posredovana Odboru regij, ki pa v sklopu delovnih komisij zakonodajni predlog obravnava in pripravi osnutek mnenja. Ta osnutek je nato predstavljen na plenarni skupščini, ki mnenje dokončno potrdi in ga pošlje kot odgovor Evropskemu parlamentu oziroma Evropski komisiji.

Član Odbora regij lahko postane vsak neposredno izvoljen član ali članica na lokalnem oziroma regionalnem nivoju. Za Slovenijo to pomeni, da lahko članica ali član postane župan/županja, podžupan/podžupanja in član/članica občinskega sveta. Trenutna slovenska delegacija v Odboru regij je bila predlagana in potrjena leta 2007. Sestavlja jo sedem članov/članic in enako število nadomestnih članov/članic (štiri iz vrst Skupnosti občin Slovenije in tri iz vrst Združenja občin Slovenije). Slovenske lokalne interese zastopajo tako zastopniki mestnih kot tudi manjših občin. Po potrditvi leta 2007 se je slovenska delegacija zavzela za zastopati interes slovenskih lokalnih oblasti. Ker ima Slovenija v Odboru regij samo 7 od 344 članov, smo v delu delegacije iz vrst skupnosti hitro spoznali, da se bomo pri uveljavitvi interesov morali zanašati na pomoč ostalih članov in članic. Vzpostavili

smo odlične odnose z Avstrijo, ki je po velikosti in interesih zelo podobna Sloveniji. Dobre odnose imamo tudi z ostalimi delegacijami, s katerimi si delimo skupne interese. Velikokrat se zgodi, da se morajo delegacije, ki prihajajo iz manjših držav povezati in skupaj nastopiti proti interesom velikih držav članic. Ta problem je postal zelo glasen ob ratifikaciji lizbonske pogodbe. S širjenjem EU bi število članov preseгло maksimalno število 350 članov, ki je določeno s 300. členom pogodbe o delovanju EU. V primeru dodatne širitve bi se moralo število članov prilagoditi novi situaciji. Število članov se izračuna na podlagi števila prebivalcev in gospodarske razvitosti. Sedaj imajo štiri največje članice EU v Odboru regij vsaka po 24 članov. V primeru prilagoditve zaradi novih širitve bi se lahko to spremenilo. Interes večjih držav članic je, da bi se porazdelitev članov prilagodila porazdelitvi v

Evropskem parlamentu. Kar bi za manjše države pomenilo, da bi izgubili nekaj mest v Odboru regij. Slovenija bi po tem modelu izgubila 3 mesta in bi od sedaj sedmih članov/članic obdržala le štiri. Interesi slovenskih lokalnih oblasti bi bili tako težje zastopani. Novo porazdelitev bi naj obravnavala na novo ustanovljena ad hoc komisija, ki je bila ustanovljena na 76. Plenarnem zasedanju. Nejasna situacija, ali bo lizbonska pogodba ratificirana od vseh držav članic, je povzročila, da bo na novo ustanovljena ad hoc komisija obravnavala le posodobitev poslovnika in ne prilagoditve števila sedežev po širitvi EU, kot je bilo sprva načrtovano. Tematika o novi prilagoditvi je bila tako preložena na čas, ko bo jasno, ali bodo vse države članice ratificirale lizbonsko pogodbo. Kljub temu je mesto v delovni skupini dobila tudi Slovenija. Kot zastopnica politične skupine ALDE (liberalne demokracije) je bila v komisijo imenovana Jasmina Vidmar, ki je kot novo imenovana članica ob koncu leta 2007 na aprilskem 74. plenarnem zasedanju vložila tudi prvi amandma, ki so ga podprli tudi ostali člani in članica delegacije. Amandma je bil vložen na mnenje z naslovom Strategija širitev in glavni izzivi za obdobje 2007-2008 - države kandidatke. V 29. točki osnutka mnenja je bilo zapisano, da Odbor regij izraža zadovoljstvo, da sta se glede odprtih vprašanj hrvaške meje s Slovenijo obe državi sporazumeli, da se bosta obrnili na mednarodnega ravnatelja; hrvaško in slovensko vlado poziva, naj izkoristita vse možnosti, da bi hitro našli dokončno in mirno rešitev, in da naj spoštujeta sporazum med Hrvaško, Italijo in Slovenijo, sklenjen 4. junija 2004 ob posredovanju Evropske komisije. Amandma je to točko spremenil tako, da Odbor regij izraža zadovoljstvo, da sta se predsednika vlade Hrvaške in Slovenije načeloma neformalno sporazumela,

da se odločitev o mejnem sporu prepusti zunanjemu ravnatelju; hrvaško in slovensko vlado poziva, naj izkoristita vse možnosti za uresničitev tega sporazuma. Pozdravlja odločitev hrvaškega parlamenta, da Hrvaška ne bo uveljavila zaščitne ekološko-ekološke cone, dokler ne bo dosežena skupna prijateljska rešitev v duhu EU. Slovenski amandma je na plenarni skupščini dobil večino in je bil sprejet. Amandma so podprli tudi trije člani avstrijske delegacije in štiri člani delegacije iz Litve. S tem zasedanjem se je spremenilo delo delegacije iz vrst Skupnosti občin Slovenije. Ta je dobila samozavest, saj je ugotovila da kljub majhni zastopanosti lahko zastopa slovenske interese in interese manjših držav članic. Aktivno je začela sodelovati že na komisijah, kjer mora za amandma prepričati samo poročevalca in člane komisije, medtem ko je na plenarni skupščini potrebno prepričati polovico od prisotnih članov (170 članov). Na 14. zasedanju komisije RELEX (komisije za zunanje odnose in

decentralizirano sodelovanje), ki je bila septembra v Bruslju, je Jasmina Vidmar vložila na osnutek mnenja z naslovom Zahodni Balkan: okrepitev evropske perspektive šest amandmajev. V prvem amandmaju je poudarila pomen procesa decentralizacije in razdeljevanja državnih pristojnosti, ki se je začel v državah Zahodnega Balkana; poudarja, da narodnost ne sme biti edini ali glavni dejavnik v teh procesih, in meni, da je pomembno, da vsaka etnično mešana država okrepi položaj osrednjih institucij, ki so bistvene za delovanje države, medtem ko mora hkrati sprejeti avtonomno odločanje regionalnih in lokalnih institucij in oblasti. Z drugim amandmajem je v osnutku mnenja dodala, da so združenja lokalne samouprave najprimernejša za izvajanje čezmejnih in regionalnih projektov. V tretjem predlaganem amandmaju je želela poudariti potrebo za nadaljnji dialog Hrvaške pri reševanju odprtih vprašanj. V četrtem amandmaju je pohvalila napredek Makedonije pri izvajanju reform, v petem amandmaju je priporočila pripravo

strategije za decentralizacijo, s katero se bo zagotovila transparentnost in predvidljivost procesa decentralizacije v Srbiji. V zadnjem, šestem amandmaju, je pozvala Beograd, naj sprejme misijo Evropske unije za krepitev pravne države na Kosovu (EULEX) in da prizna njeno vlogo pri uveljavljanju pravne države na celotnem ozemlju Kosova. Od zgoraj naštetih šestih amandmajev so na 14. zasedanju komisije sprejeli štiri amandmaje. Člani komisije so tretji in četrthi amandma zavrnili. Jasmina Vidmar in sekretariat skupnosti smo se odločili za ponovno vložitev četrtega amandmaja. Tega smo popravili in dodali še dva nova amandmaja in bomo vse skupaj vložili na 77. plenarno zasedanje, ki bo 26. in 27. novembra v Bruslju. V novem amandmaju smo predlagali brisanje pripombe grških članov v smislu, da dobrososedski odnosi niso pomembni samo za države, ki želijo biti članice Evropske unije, temveč morajo aktivno delovati na dobrososedskih odnosih tudi države članice. Z amandmajem smo želeli zmanjšati v mnogočem

neupravičen pritisk Grkov na Makedonijo v zvezi z imenom te države. V zadnjem amandmaju pa je Vidmarjeva poudarila pomen spoštovanja pravic različnih narodnostnih manjšin na Kosovu tako za samo državo kot za njeno sprejetje s strani mednarodne skupnosti. Delegacija iz vrst skupnosti je pripravila še štiri nove amandmaje, katerih osnutek je pripravil strokovnjak za podnebne spremembe in energijo, ki je bil v podporo slovenski delegaciji pri osnutku mnenja z naslovom Prispevek regij k dosegu evropskih ciljev na področju podnebnih sprememb in energetike: posebni poudarek na konvenciji županov. V prvem amandmaju smo v Odboru regij poudarili, da je energetska učinkovita javna razsvetljava eden od ukrepov, ki lahko veliko vpliva na zmanjšanje rabe električne energije na lokalnem in regionalnem nivoju. Javni objekti kot so šole, vrtci, kulturni domovi, komunalni objekti morajo biti energetska učinkoviti, saj so zgled vsem prebivalcem na lokalni in regionalni ravni. V drugem amandmaju smo

podrobneje navedli cilje akcijskega načrta krajev in mest, ki bi bil sestavni del regionalnih in nacionalnih načrtov. Regionalni načrti bi lahko služili kot vezni člen med lokalnimi in nacionalnimi pobudami in zagotovili usklajeno pripravo lokalnih načrtov. V tretjem amandmaju smo poudarili, da lahko imajo regije ključno vlogo pri iskanju in združevanju podobnih potreb in pobud posameznih lokalnih skupnosti. Kar v praksi pomeni, da lahko imata dve lokalni skupnosti enako potrebo in pobudo (npr. nameravata zgraditi sončne elektrarne na svojih šolah). Z identifikacijo in združevanjem lahko pridobita obe občini (npr. nižjo ceno za nakup fotovoltaičnih modulov), kar pomeni posledično večjo dodano vrednost glede na stroške in koristi. Ob trajnostni in zanesljivi dobavi je izjemno pomembna konkurenčna cena saj to vpliva na proračun regionalnih in lokalnih oblasti ter na razvoj energetskega trga, kar smo oddali še v četrtem amandmaju. Delegacija iz vrst skupnosti je tako na dokumente, ki se bodo obravnavali na

77. plenarnem zasedanju vložila skupaj sedem amandmajev. Odbor regij na leto pripravi približno 75 mnenj. Slovenska delegacija v Odbor regij bi za uspešnejše delo potrebovala stalnega predstavnika v Bruslju. Služba vlade za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je imenovala predstavnika, ki bo s 1. decembrom pomagal pri delu slovenske delegacije v Odboru regij. Z vidika Službe vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko je to verjetno smiseln korak. Vendar nanjo z vidika lokalne samouprave ni mogoče gledati drugače kot kritično. Lokalna samouprava je avtonomna in neodvisna raven, katere položaj je določen in utemeljen v številnih proceduralnih podrobnostih. Te vsekakor ne predpostavljajo, da državna raven (vlada) za občine izbere in imenuje človeka, ki bo te (iz vladne ravni) zastopal v najvišjem organu lokalne in regionalne ravni v Evropi. Človek, ki je zaposlen pri Vladi RS, ne more istočasno zastopati tudi občin, saj so interesi ene ali druge ravni marsikdaj in v marsičem

popolnoma nasprotni. Jasno je, da oseba, ki bo zaposlena na Službi vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko, ne bo v prvi vrsti zastopala interese lokalnih skupnosti, temveč bo v prvi vrsti zastopala interes delodajalca. In prav je tako. Zato si bo skupnost še naprej prizadevala, da bo Vlada RS v polnosti spoštovala določila Zakona o lokalni samoupravi, ki pravi, da ta (vlada) reprezentativnim asociacijam občin zagotavlja finančna sredstva za delovanje v Odboru Regij Evropske unije in Kongresu lokalnih in regionalnih oblasti Sveta Evrope.

Miha Mohor

Komuniciranje Evrope na lokalni ravni

Ni ga denarja, da to lokalno »skomuniciram«! je po nekajurnem spremljanju 75. plenarnega zasedanja Odbora regij komentiral eden izmed slovenske novinarske delegacije. S simultanim prevajanjem v slovenščino se pogosto spremeni celoten koncept sporočila, tako da pri posameznih poročevalcih ne veš, kakšno je njihovo stališče do določene zadeve. V začetku prevoda podpirajo predlog, ob zaključku prevedenega stavka pa izrazijo zadovoljstvo, da to stališče ni bilo podprto...

Komuniciranje Evrope na lokalni ravni je bil naslov tretjega institucionalnega foruma, ki se je odvijal v Bruslju od 17. do 19. junija. Odbor Regij si z drugimi evropskimi institucijami prizadeva, da bi se Evropske zadeve komunicirale na lokalni in regionalni ravni. Zato je Odbor Regij povabil predstavnice in predstavnike glavnih asociacij lokalnih in regionalnih skupnosti ter novinarke in novinarje različnih medijev na forum, ki je terminsko sovpadal s 75. plenarnim zasedanjem Odbora Regij.

Komuniciranje o Evropi ni lahka naloga. EU in Odbor regij poskuša doseči 500 milijonov državljanov, ki živijo v 27 državah, 350 regionalnih oblasti in 100.000 občin. Pri obveščanju državljanov o delovanju EU in njegovi dodani

vrednosti ne moremo govoriti o skupnem evropskem prostoru. Te naloge nihče ne more opraviti sam. V svoji vlogi lokalnih, regionalnih in evropskih politikov so člani Odbora regij verjetno v boljšem položaju kot kdorkoli drug, da državljanse obveščajo o prednostih, ki jih prinaša delovanje EU, po drugi strani pa imajo tudi možnost, da skrbi in želje naših državljanov posredujejo institucijam v Bruslju.

Odbor regij zato zagovarja partnerski pristop, ki temelji na nacionalni in regionalni resničnosti. Ob robu plenarnega zasedanja je Odbor regij 17. in 18. junija organiziral medinstitucionalni komunikacijski forum. Namen tega dogodka, ki je potekal na sedežu Odbora regij, je bila izmenjava idej in najboljših

praks o komuniciranju o Evropi na lokalni in regionalni ravni.

Forumu so se iz Slovenije ob predstavnici Skupnosti občin Slovenije udeležili še novinarki Primorskih novic in glasila Ljubljančan, novinar Večera in urednik spletnih strani Občine Kamnik. V okviru foruma je bilo veliko uradnih in neuradnih priložnosti, da si je slovenska petčlanska »novinarska delegacija« izmenjala stališča, poglede, strategije, ukrepe, pričakovanja in potrebe za lokalno komuniciranje evropskih zadev.

Glavne ovire za komuniciranje Evrope na lokalni ravni so bile prepoznane v preveč abstraktnem in birokratsko togem pristopanju k zadevam in reševanju problemov, ki so lokalno razumljivi (revščina,

energetska kriza, večjezičnost, razvoj tehnike, posledice podnebnih sprememb, zagotavljanje konkurence...). Rešitve pa, ki pridejo iz mlina evropskega birokratskega sistema, so pogosto nerazumljive samim birokratom. Zato je potrebna obilica dobre volje (beri časa) in raziskovalnega dela, da bi se s klikanjem spletnih povezav prebil do bistva, ki bi ga sporočil lokalnemu okolju. Tmova pot do bistva vodi skozi množico dokumentov (resolucij, mnenj, knjig vseh barv, stališč...), ki so polni kratic, števil in mnogokrat celo slovarjem tujk nepoznanih besed. Težko je razumeti, za kaj gre, zaradi česar pa se običajno evropski zastopniki lokalnega živčja ne vznemirjajo preveč. Takrat podvomiš v svoje sposobnosti razumevanja in si zaželiš osebne razlage nekoga, ki razume.

Na forumu v Bruslju smo novinarji imeli veliko priložnosti za postavljanje direktnih vprašanj oblikovalcem teh zapletenih evropskih dokumentov. Na preprosta vprašanja novinarjev, kaj bo koristnega »to in to« (beri katera koli kratica, ki je trenutno aktualna, v kombinaciji z že katero številko) prineslo lokalnemu prebivalstvu, evropski birokrati odgovorijo v takšni evropski latovščini, da ti potrdijo dvome o tvojih sposobnostih razumevanja, hkrati pa ti zavežejo jezik za vsa nadaljnja podvprašanja v stilu »če tega ne veš, kaj naj se sploh s tabo še pogovarjam...«. In tako ob obilici objavljenih dokumentov in osebni razlagi evropskega strokovnjaka še vedno ne veš, kaj je sporočilo oz. v čem je »štost«, da bi ga lahko doma sporočil lokalnim bralcem.

Komuniciranje Evrope ni problem samo v Sloveniji, v Angliji so na primer naredili listo 100 besed, ki jih uradniki v lokalnih skupnostih naj ne bi uporabljali, s ciljem boljše in predvsem bolj razumljive komunikacije z občani. Vodilni v lokalni samoupravi so mnenja, da v kolikor občine ne govorijo z razumljivim jezikom, postane vso njihovo delo nedosegljivo. S tem se zmanjšujejo možnosti, da bi se občani aktivno vključevali v lokalne zadeve.

Sama sem vprašala, kaj je Evropa naredila za takrat aktualno problematiko množičnih poginov čebel. Pričakovala sem konkreten odgovor, npr. naredili smo analizo in ugotovili, kaj je vzrok za pogine čebel. Vzrok je »to in to« in to smo prepovedali. Seveda je tudi meni jasno, da tako enostavno spet ne

gre, pa vendar še danes ne vem, kaj je Evropa naredila za čebele in to ne vedo niti lokalni čebelarji. Zato jim Evropa ne pomeni prav veliko. Vloga lokalnih skupnosti ima čedalje večji pomen tako v evropski skupnosti kot v globalnem svetu. Oblikovalci politik bi se ob vseh spoštovanju vrednih oblikovanj politik na najvišjih ravneh morali vedno znova spomniti, da so neke doma, da imajo sosede in sokrajane, da imajo ti ljudje lokalne probleme in lokalne jezike, da je ves svet sestavljen iz lokalnih prebivalcev in da se tam rojevajo in rešujejo problemi.

Saša Kek

Slovensko predsedovanje - in občin v EU

Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko je bila v okviru programa predsedovanja Slovenije Svetu EU odgovorna za tri ključne teme, razpravo o prihodnosti kohezijske politike, vmesni pregled lizbonske strategije z regionalnega vidika in teritorialno sodelovanje. Po zaključku predsedovanja je bila splošna ocena, da je dosegla pričakovanja in zastavljene cilje.

Pregled ključnih dejavnosti in dosežkov v času slovenskega predsedovanja Svetu EU kaže, da je Slovenija na področju kohezijske politike uspela bistveno pospešiti razpravo o strateških vprašanjih kohezijske politike kot tudi implementacijo njenega najnovejšega instrumenta, ki ga predstavlja možnost oblikovanja Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EGTC). Vse aktivnosti so bile izvedene v tesnem in aktivnem sodelovanju s partnerji in regijami skladno s sloganom slovenskega predsedstva Si.nergija za Evropo. Jan Olbrycht, poslanec Evropskega parlamenta, je posebej izpostavil tudi politični pomen, da se je razprava o strateških vprašanjih na konkretni ravni odprla ravno v novi državi članici.

Drugo zanimivo področje je sodelovanje z Odborom regij in v tem okviru še posebej razprava o uvajanju t.i. Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje. Gre namreč za področji, ki nista pomembni le z vidika EU, ampak ima Slovenija tudi tukaj pomembne strateške interese. Glede prvega je bilo predsedovanje odlična priložnost za boljše seznanitev z delovanjem samega Odbora regij, s čimer se bo v prihodnje izboljšala prepoznavnost in vpliv Slovenije pri oblikovanju mnenj, ki jih odbor pripravlja v okviru zakonodajnih postopkov na področjih, kot je npr. kohezijska politika. Prav tako je bila to priložnost za večjo mobilizacijo predvsem lokalnih predstavnikov za tesnejše sodelovanje s tem

odborom, kar predstavlja primerno izhodišče za mreženje in izmenjavo dobrih praks, kar v perspektivi tudi pomeni boljše upravljanje in možnost izvajanja skupnih projektov. Slovenija je v okviru predsedovanja prav tako veliko pozornost posvetila Evropskemu združenju za teritorialno sodelovanje, kjer je poleg strateškega interesa uvajanja novega instrumenta institucionalnega povezovanja preko meja poskušala tudi čim bolj opozoriti na pomen povezovanja v okviru območja Alpe-Jadran-Panonija.

Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko je v času predsedovanja Slovenije Svetu EU vzpostavila tesno sodelovanje z Odborom regij in s

prispevek k večji vlogi regij

tem namenila posebno pozornost vlogi regionalnih in lokalnih skupnosti v procesih odločanja na ravni Evropske unije s posebnim poudarkom na vlogi regij, občin in mest v procesu doseganja ciljev lizbonske strategije.

V obdobju slovenskega predsedovanja Slovenije Svetu EU je Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko v sodelovanju s slovensko delegacijo v odboru regij ter Skupnostjo občin Slovenije in Združenjem občin Slovenije izvedla pet dogodkov Odbora regij v Sloveniji. Prvi dogodek je potekal 17. januarja 2008, in sicer Prvi sestanek delovne skupine Odbora regij za Evropsko skupino za ozemeljsko sodelovanje (ESOS) z naslovom Prednosti, pomanjkljivosti, priložnosti in grožnje aktiviranja ESOS, v okviru katerega je Slovenija v sodelovanju z Odborom regij organizirala razpravo v zvezi z uresničevanje novega instrumenta o EZTS (EGTC), kjer je bila pomembna pozornost posvečena sodelovanju na območju Alp, Jadrana in Panonske nižine ter z območjem Zahodnega Balkana. Na sestanek so bili vabljeni tudi predstavniki strokovnih služb Evropske komisije in Evropskega parlamenta.

Naslednja dva dogodka sta vsebinsko povezana in sta se odvila na isti datum, in sicer je 4. marca 2008 v dopoldanskem času potekala seja Predsedstva Odbora regij, v popoldanskem času pa mednarodna konferenca Teritorialni dialog 2008. Slednja je bila posvečena vlogi lokalnih in regionalnih skupnosti pri uresničevanju lizbonske strategije. Del njenih zaključkov je potrdil tudi Evropski svet na zasedanju 13. in 14. marca 2008 v Bruslju. Temeljno sporočilo, sprejeto na Brdu pri Kranju in potrjeno s strani voditeljev

evropskih držav in vlad je, da regionalne in lokalne oblasti predstavljajo ključne akterje pri izvajanju lizbonske strategije, zato je njihov doprinos in stališča potrebno v celoti upoštevati v vseh stopnjah priprave in izvajanja ukrepov, kar predstavlja zagotovilo za usklajeno in bolj učinkovito oblikovanje politik.

Eden izmed ciljev Slovenije v času predsedovanja je bilo tudi nadaljevanje razprave, ki jo je sprožila Evropska komisija na četrtem kohezijskem forumu v septembru 2007 in opredelitev načinov, kako izboljšati učinkovitost kohezijske politike. V ta namen je 7. in 8. aprila 2008 v Mariboru potekala konferenca o prihodnosti kohezijske politike, katere cilj je bil pregledati kohezijsko politiko z vidika strukture, ciljev in delovnega področja in identificirati tiste pomanjkljivosti, kjer bodo potrebne izboljšave v naslednjih fazah razprave.

3. junija je v sodelovanju z Odborom regij, Združenjem občin Slovenije, Skupnostjo občin Slovenije ter Občino Slovenska Bistrica potekal seminar komisije Odbora regij RELEX o zahodnem Balkanu Narodne manjšine v državah Zahodnega Balkana - priložnost za transnacionalno sodelovanje regionalnih in lokalnih oblasti. Seminar je bil osredotočen na področje Zahodnega Balkana, kar je v skladu s prioritetskimi nalogami predsedovanja Slovenije Svetu EU kakor tudi temeljnimi smernicami in programom dela komisije Odbora regij RELEX. Seminar je bil priložnost za izmenjavo pogledov in izkušenj med strokovnjaki in predstavniki držav članic EU in institucij EU, člani komisije RELEX, strokovnjaki in predstavniki regionalnih in lokalnih skupnosti iz držav Zahodnega Balkana.

Slovenija je 11. in 12. junija 2008 gostila konferenco Evropskega socialnega sklada Prispevek Evropskega socialnega sklada k vključevanju mladih na trg dela, saj je bila ena izmed pomembnih tematik v času slovenskega predsedovanja tudi problematika mladih. Evropska komisija je na to tematiko izdala sporočilo Spodbujanje polne udeležbe mladih v izobraževanju, zaposlovanju in družbi, ki daje primerno osnovo za nadaljnjo razpravo o problematiki mladih ter o nadaljnjem razvoju ESS kot najstarejšega evropskega sklada; predvsem za razpravo kaj oziroma na kakšen način lahko ESS najučinkoviteje pripomore k uspešnejšemu reševanju problematike mladih. Dogodek je bil sofinanciran s strani Evropske komisije Generalnega direktorata za zaposlovanje, socialne zadeve in enake možnosti v znesku približno 80% celotnih upravičenih stroškov. Na Brdu pri Kranju sta 26. in 27. junija 2008 potekali seja Komisije Odbora regij za politiko ozemeljske kohezije COTER in konferenca Vpliv večjih naložb v prometno infrastrukturo na ozemeljsko kohezijo v EU. Cilj konference je bil opredelitev temeljnega okvira in predstavitev strokovne presoje vplivov izgradnje prometne infrastrukture na regionalni razvoj. Razprava na konferenci se je dotaknila nekaterih najbolj aktualnih dilem, kot so: izredno hitra rast obsega tranzitnega prometa v državah članicah unije vključno v Sloveniji po včlanitvi naše države v EU, promet v koridorjih, ustreznost določb na EU ravni glede uporabnin in železniške infrastrukture in predvsem utemeljitev nujnosti uvajanja intermodalnosti pri načrtovanju in izvedbi novih transportnih poti, kjer je potrebno uvajati nove tehnološke rešitve

zaradi izredne dinamike rasti prometa. Konferenca na Brdu je med drugim predstavila tudi študijo Evropskega parlamenta o učinkih transevropskih prometnih koridorjev na razvoj posameznih območij.

Načrtovani program sodelovanja z Odborom regij v času slovenskega predsedovanja je bil tako v celoti in kvalitetno izveden, kar pa ne bi bilo mogoče doseči brez sodelovanja s slovensko delegacijo v Odboru regij in posameznimi slovenskimi občinami, katerih župani so prepoznali pomembnost vključitve na širši evropski ravni. S tem sta obe združenji občin kot njune posamezne članice bistveno prispevali k našemu skupnemu dosežku nadaljnjega uveljavljanja interesov slovenskih občin na evropski ravni v vseh tistih politikah, ki zadevajo in urejajo položaj ter pristojnosti na subnacionalnem nivoju oblasti.

Sklenemo torej lahko, da je predsedovanje bistveno razširilo in okrepilo mrežo kontaktov, kar poleg ključnih EU institucij še posebej velja npr. za evropska regionalna združenja ali evropske socialne partnerje. Pridobljen je bil tudi bližnji vpogled v delovanje institucij, kar bo bistvenega pomena pri zagovarjanju slovenskih stališč in interesov v prihajajočih letih. Predvsem pa je predsedovanje pomenilo priložnost, da se je po posameznih vsebinskih področjih Slovenija izkazala kot kredibilen, a hkrati inovativen in ambiciozen partner, ob tem pa je vsaj na področju kohezijske politike tudi uspešno (in korektno) opozorila na svoje bolj specifične strateške interese.

Mag. Ivo Piry
vodja sektorja za mednarodno
sodelovanje SVLR

Odbor regij na kratko

Odbor regij

Stavba Jacques Delors

Rue Belliard 101

B-1040 Bruselj

tel: +32 (0)2 282 22 11

faks: +32 (0)2 282 23 25

<http://www.cor.europa.eu/>

Področja pristojnosti Odbora regij

Evropska komisija in Svet EU se morata z Odborom regij posvetovati o ključnih vprašanih regionalnega pomena, ki zajemajo področja ekonomske in socialne kohezije, zdravja, politike zaposlovanja, poklicnega usposabljanja, okolja, izobraževanja, mladinske problematike, vseevropskih infrastrukturnih omrežij, prometa in kulture. Ta področja obsegajo približno dve tretjini zakonodaje EU. Z Odborom regij se posvetuje tudi Evropski parlament,

Odbor pa lahko na lastno pobudo pripravlja mnenja in tako na dnevni red EU uvršča pomembna regionalna in lokalna vprašanja.

Število sedežev posameznih nacionalnih delegacij:

- Francija, Italija, Nemčija in Združeno kraljestvo - 24
- Poljska, Španija - 21
- Romunija - 15
- Avstrija, Belgija, Bolgarija, Češka, Grčija, Madžarska, Nizozemska, Portugalska, Švedska - 12
- Danska, Finska, Irska, Litva, Slovaška - 9
- Estonija, Latvija, Slovenija - 7
- Ciper, Luksemburg - 6
- Malta - 5

Nekaj pomembnih datumov

1992 - Maastrichtska pogodba
Voditelji držav in vlad EU sprejmejo sklep o ustanovitvi Odbora regij kot posvetovalnega telesa v postopku odločanja EU, ki zastopa stališča regij in mest ter združuje EU in njene državljanke

in državljane. Pogodba določa, da se morata Evropska komisija in Svet ministrov o ključnih vprašanih regionalnega pomena nujno posvetovati z Odborom regij, člane Odbora pa imenujejo države članice za obdobje štirih let. Prvo plenarno zasedanje Odbora regij je bilo marca 1994 v Bruslju.

1995 - Širitev EU

Število članov Odbora regij se po pristopu Avstrije, Finske in Švedske k EU poveča s 189 na 222.

1997 - Amsterdamska pogodba

Pristojnost Odbora regij se razširi na okoli dve tretjini zakonodajnih predlogov EU. Z Odborom regij se lahko posvetuje tudi Evropski parlament.

2001 - Pogodba iz Nice

Pogodba poudarja demokratično legitimnost Odbora regij, ko zahteva, da morajo biti članice in člani Odbora regij izvoljeni predstavniki regionalnih ali lokalnih organov, ki so nosilci vodilnega mandata ali pa politično odgovorni izvoljeni regionalni ali lokalni skupščini.

Pogodba določa, da število članov Odbora regij ne sme preseči 350.

2002-2003 - Konvencija o prihodnosti Evrope

Člani Odbora regij sodelujejo pri Konvenciji, ki pripravlja osnutek pogodbe o ustavi za Evropo. Besedilo izrecno poudarja vlogo in vpliv regionalnih in lokalnih oblasti; Odbor regij dobi pravico, da na Sodišču Evropskih skupnosti izpodbija zakonodajne akte EU, ki kršijo načelo subsidiarnosti.

Maj 2004 - Širitev EU

Število članov Odbora regij se po pristopu 10 novih držav k EU poveča z 222 na 317.

Februar 2006 - Novo mandatno obdobje

Začne se novo štiriletno mandatno obdobje Odbora regij. Politične prednostne naloge zajemajo med drugim spodbujanje vloge lokalnih in regionalnih oblasti v okviru lizbonske strategije za rast in delovna mesta, krepitev kohezije in solidarnosti ter kampanjo Seznanjanje z Evropo na lokalni in regionalni ravni, namenjeno približevanju EU svojim državljanom in državljanom.

Januar 2007 - Širitev EU

S pristopom Bolgarije in Romunije k EU se je sestava Odbora regij povečala s 317 na 344 članov.

December 2007 - Lizbonska pogodba

Lizbonska pogodba potrjuje pravico Odbora regij, da pri Sodišču Evropskih skupnosti vložijo tožbo zaradi varovanja svojih prerogativov in kršitve načela subsidiarnosti - pravica, ko jo je priznala že Konvencija o prihodnosti Evrope. Novo pooblastilo bo okrepilo politično vlogo Odbora regij, saj bo lahko učinkoviteje zastopal interese lokalnih in regionalnih skupnosti na evropski ravni. Lizbonska pogodba podaljšuje mandat članov Odbora regij s štiri na pet let.

Notranja struktura Odbora regij

Predsednik

Predsednik vodi delo Odbora regij, predseduje plenarnim zasedanjem in je njegov uradni predstavnik. Izvoljen je za mandatno obdobje dveh let. Februarja 2008 je bil za predsednika izvoljen Luc Van Den Brande, senator v belgijskem parlamentu in član flamskega parlamenta.

Prvi podpredsednik

Plenarna skupščina prav tako za obdobje dveh let izvoli prvega podpredsednika, ki nadomešča predsednika v njegovi odsotnosti. Sedanji prvi podpredsednik je Michel Delebarre, nekdanji francoski državni minister, član parlamenta in župan mesta Dunkerque (regija Nord-Pas-de-Calais).

Predsedstvo

Predsedstvo je organ Odbora regij, ki sprejema odločitve. Sestavlja ga 60 članov: predsednik, prvi podpredsednik, 27 podpredsednikov (po eden iz vsake države članice), štirje predsedniki političnih skupin v Odboru regij in 27 drugih članov, kar ponazarja nacionalno in politično ravnotežje v Odboru regij. Predsedstvo se praviloma sestaja sedemkrat letno. Pripravlja politični program Odbora regij in daje upravi navodila za izvajanje sklepov, ki jih je sprejel.

Plenarna skupščina

344 članov Odbora regij se petkrat letno sestane na plenarnem zasedanju v Bruslju, kjer obravnavajo in sprejemajo mnenja, poročila in resolucije. Na plenarna zasedanja, na katerih razpravljajo o vprašanjih posebnega pomena za mesta in regije, so pogosto vabljeni člani Evropske komisije in predstavniki predsedstva Sveta EU.

Komisije Odbora regij

Delo Odbora regij je organizirano v okviru šestih komisij, specializiranih

za naslednja področja: politika ozemeljske kohezije; ekonomska in socialna politika; trajnostni razvoj; kultura, izobraževanje in raziskave; zunanji odnosi in decentralizirano sodelovanje; ustavne zadeve, evropska uprava ter območje svobode, varnosti in pravice. Komisije pripravljajo osnutke mnenj za področja, ki so v njihovi pristojnosti, ter prirejajo konference in seminarje. Vsaka komisija ima okoli sto članov in tajništvo, ki skrbi za administrativne zadeve.

CAFA

Komisija za finančne in upravne zadeve (CAFA) ima osem članov. Predsedstvu svetuje pri upravnih in finančnih vprašanjih.

Politične skupine

Odbor regij ima štiri politične skupine: Evropsko ljudsko stranko (EPP), Stranko evropskih socialistov (PES), Zavezništvo liberalcev in demokratov za Evropo (ALDE) in Združenje za Evropo narodov - Evropsko zvezo (UEN-EA). Nekateri člani so neodvisni. Člani političnih skupin se srečujejo pred pomembnimi sejami, da se dogovorijo o skupnih stališčih. Predsednik Odbora regij, prvi podpredsednik in predsedniki političnih skupin se sestanejo pred vsakim plenarnim zasedanjem in drugimi pomembnimi sejami, da bi dosegli politično soglasje o ključnih vprašanjih.

Nacionalne delegacije

V Odboru regij je tudi 27 nacionalnih delegacij. Člani nacionalnih delegacij se prav tako srečujejo pred plenarnimi zasedanji in drugimi dogodki ter razpravljajo o skupnih stališčih.

Generalni sekretar

Predsedstvo imenuje generalnega sekretarja za obdobje petih let. Na ta položaj je bil aprila 2004 izvoljen Nemeč Gerhard Stahl. Generalni sekretar Odbora regij kot vodja uprave ne sme biti nosilec

političnega mandata. Njegova naloga je, da skrbi za izvajanje sklepov predsedstva in nemoteno delovanje uprave.

Generalni sekretariat

Generalni sekretariat vključuje štiri glavne direkcije (uprava; posvetovalno delo; glavna pisarna, pravne zadeve in pomoč članom; komunikacija, stiki z javnostmi in protokol). V to strukturo so vključene služba za proračun in finance, služba za kadrovske zadeve, službe za koordinacijo dela komisij ter služba za medinstitucionalne odnose. V okviru generalnega sekretariata delujejo tudi tajništva političnih skupin, služba za notranjo revizijo ter enota za načrtovanje in spremljanje horizontalnih prednostnih nalog.

Delo Odbora regij

Mnenja

Evropska komisija, Svet EU in Evropski parlament se z Odborom regij posvetujejo pri pripravi zakonodajnih besedil (direktiv, uredb itd.), ki obravnavajo področja, pomembna za lokalne in regionalne skupnosti. Za pripravo besedil je zadolžena pristojna komisija Odbora regij. Komisija imenuje poročevalca, ki je odgovoren za pripravo mnenja Odbora regij. Osnutek mnenja poročevalca mora sprejeti komisija, preden se ta obravnava in sprejme na plenarnem zasedanju. Mnenje nato postane uradno mnenje, ki se pošlje vsem institucijam EU in objavi v Uradnem listu Evropskih skupnosti.

Resolucije

Z resolucijami Odbor regij izraža svoje stališče o pomembnih in aktualnih vprašanjih. Osnutke resolucij občasno pripravljajo tudi politične skupine Odbora regij.

Predhodna poročila in poročila o učinkih

Naloga Odbora regij ni le, da se

odziva na zakonodajne predloge, temveč zlasti, da strokovno znanje svojih članic in članov daje na voljo za razvoj politik EU. S predhodnimi poročili lahko Odbor regij ukrepa v zelo zgodnji fazi postopka odločanja, kar mu omogoča večji vpliv. Podobno lahko Evropska komisija Odbor regij zaprosi za poročilo o učinkih. Kot je razvidno že iz samega imena, je namen teh poročil oceniti učinek nekaterih ukrepov na lokalni ali regionalni ravni.

Študije in ostale publikacije

Odbor regij pripravlja študije o različnih vidikih lokalne in regionalne razsežnosti EU (izobraževanje, promet, socialna vprašanja, širitev itd.). Pri njihovi pripravi sodelujejo zunanji strokovnjaki. Odbor regij objavlja tudi publikacije, namenjene širši javnosti ali regionalnim in lokalnim akterjem, v katerih pojasnjuje svojo dejavnost in obvešča o političnih dogodkih.

Dogodki

Kot "zbirališče" regij in mest Odbor regij - v sodelovanju z drugimi regionalnimi in lokalnimi partnerji ter evropskimi institucijami - organizira konference, seminarje in razstave. Odbor enkrat letno v svojih prostorih organizira Evropski teden regij in mest (OPEN DAYS), na katerem na tisoče udeležencev sodeluje pri razpravah ali išče partnerje za skupne projekte. V letu 2008 je bil dogodek OPEN DAYS organiziran že šestič.

POLITIČNA SKUPINA EVROPSKE LJUDSKE STRANKE (EPP)

Isidoro Gottardo, vodja skupine

Evropska ljudska stranka (EPP) je kot največja politična skupina v Odboru regij in edina, ki ima članice in člane iz vseh 27-ih držav članic EU, pomemben element te institucije. Verjamemo v federalno Evropo, ki priznava različnost in spoštuje vloge občin, mest, regij in držav članic v skladu s subsidiarnostjo, osnovnim načelom krščanske demokracije. S svojim delom skuša politična skupina Evropske ljudske stranke promovirati demokracijo, transparentnost in odgovornost v EU z izražanjem mnenj državljanov preko lokalno in regionalno izvoljenih predstavnikov in tako izboljšati njeno koherentnost in učinkovitost.

Mnenja, napisana v imenu Odbora regij, predstavljajo stebri našega dela. Pred koncem leta 2008 bo Odbor regij sprejel nadaljnjih devet mnenj, pri katerih je skupina Evropske ljudske stranke igrala ključno vlogo, kar pomeni vsega skupaj 23 mnenj letos. Poleg teh političnih priporočil prinaša Evropska ljudska stranka na dnevni red Odbora regij redno nove teme in organizira številna srečanja in seminarje. Ponosni smo na naše tesne stike z drugimi članicami in člani politične skupine, redno izmenjavajo mnenj s skupino Evropske ljudske stranke in Evropskih demokratov v Evropskem parlamentu in z evropskimi komisarji. Še več, srečanje biroja Odbora regij s slovenskim predsedstvom Svetu EU na Brdu v začetku leta nam je omogočilo še izboljšati sodelovanje lokalnih in regionalnih oblasti pri sprejemanju

odločitev v EU in prispevati k uresničevanju ciljev slovenskega predsedovanja.

V naši skupini smo si kot glavne prioritete postavili okoljsko politiko, raziskave o alternativnih virih energije in razvoj trajnostnih regij. V maju smo imeli v Valenciji izredno sejo, ki je bila posvečena vlogi lokalnih in regionalnih oblasti v boju proti klimatskim spremembam, in sedmega oktobra smo gostili seminar o prihodnji dobavi nafte in zemeljskega plina (v okviru Open Days: Evropski teden regij in mest). Dodaten seminar politične skupine oktobra v Kavali v Grčiji je bil posvečen povezavam med naravno in kulturno dediščino in trajnostnim razvojem. Poskuša se poudariti potencial naravne in kulturne dediščine za doseganje ciljev prenovljene lizbonske strategije za rast in delovna mesta.

Ker se približujemo evropskim volitvam leta 2009, si skupaj z drugimi članicami družine Evropske ljudske stranke prizadevamo, da bi naredili Evropo močnejšo v dobrobit blagostanja vseh državljanov in državljanov EU.

POLITIČNA SKUPINA ZAVEZNIŠTVA LIBERALCEV IN DEMOKRATOV ZA EVROPO (ALDE)

Flo Clucas, vodja skupine

»Kako čudovit je prostor, v katerem živimo!« Evropa - družina držav, ki so se prostovoljno združile, da bi ustvarile nekaj enkratnega na svetu: Evropsko unijo.

Smo suverene države, vsaka s svojim jezikom, kulturo in tradicijami; toda odločili smo se, da je več tega, kar nas združuje, kot tega, kar nas deli. Smo tudi odločeni, da se odpovemo konfliktom med državami v družini držav.

Ustvarili smo Evropski parlament 27-ih držav, ki natančno pregleduje in nadzoruje zakonodajni proces. Tukaj je Evropska komisija, ki predlaga spremembe v načinu našega življenja in v Odboru regij, telesu, ki predstavlja lokalne in regionalne oblasti. Še več, tukaj so tudi voditelji držav, ki se srečujejo, in Svet EU, ki sprejema odločitve.

Tri telesa, ki so institucije EU, sodelujejo, da bi pomagala oblikovati boljšo prihodnost za vse Evropejke in Evropejce. Predlogi Evropske komisije gredo v pregled Evropskemu parlamentu in Odboru regij in so lahko spremenjeni kot rezultat tega procesa. Male države imajo popolnoma enako pravico, da se sliši njihov glas, kot velike.

Medtem ko je Evropski parlament neposredno izvoljen, je Evropska komisija določena s strani držav članic. Članice in člani Odbora regij niso neposredno izvoljeni. Odgovorni morajo biti izvoljenemu telesu v lastnem mestu ali regiji in izvoljeni na svoje položaje ter imenovani v Odbor regij. Odbor regij ima pravico svetovati o

predlagani zakonodaji in podrobno pregledati predloge Evropske komisije. Pripravlja tudi poročila, imenovana Mnenja, ki jih potem obravnava Evropska komisija in Evropski parlament kot del zakonodajnega postopka.

Kje drugje se lahko najde takšna stopnja mednarodnega sodelovanja?

Toda v obdobju ene življenjske dobe, daleč od čaščenja naših evropskih vezi, smo se trudili, da bi preživeli v boju z našimi evropskimi sosedi, ki so poskušali uničiti naš način življenja in s tem namenom sejali smrt na mesta in ljudi.

Spominjam se materinih zgodb o silovitih zračnih napadih in pokanju zemeljskih min, o životarjenju in poskusih preživetja v drugi svetovni vojni. Spominjam se svojega očeta, kako pripoveduje zgodbe o Zahodni puščavi, taboriščih vojnih ujetnikov in o vrnitvi domov leta 1944. Pomislim na strica, člana Kraljevega tankovskega regimenta, ki je sodeloval pri osvoboditvi taborišča Belsen, ali na italijanske sosede, ki so bili internirani na otok Man, ali na srečanje s tragično smrtjo na ladji Zvezda Arandora.

»Dobro,« vas slišim reči, »to je bilo pred davnim časom in moramo iti naprej in razpravljati o resnično pomembnih stvareh, kot so državne pomoči ali skupna kmetijska politika!«

In da lahko vidim logiko v tem argumentu - ne nazadnje zato, ker je vojna daljni spomin in še bolj oddaljen vidik za nas v prihodnosti.

Toda v takšnem pristopu je nevarnost. Ta nevarnost leži v mehanicistični, paralizirajoči birokraciji, ki je moderna Evropa. Odkrito povedano, če je to vse, kar Evropa je, vse, kar Evropa želi biti, vse, kar si Evropa misli, da je, potem bi to ustanovni vizionarji unije videli kot skromno zapuščino.

Ker Evropa je in mora biti veliko, veliko več.

Evropa je zibelka zahodne civilizacije, domovina filozofije, kulture in vladavine prava. Evropa je zgodovina renesanse, raziskovanja in industrije. Naša vizija moderne Evrope mora imeti to v svojem jedru.

Evropska diaspora, masovne emigracije 19. stoletja in iskanje sanj, na katerih so bile osnovane, nas morajo učiti, kako močna spodbuda je bila vizija Amerike. Morala bi nam pomagati, da pogledamo na svoje lastno mesto v modernem svetu in občudujemo tiste, ki si obupno želijo pridružiti se - ne uniji birokratov, ampak uniji upanja.

Nove države članice in te, ki želijo postati del EU, verjamejo v evropske sanje: demokracijo, svobodo, vladavino prava, soodvisnost in prosperiteto, v zvezo suverenih držav članic, ki so se strinjale, da se združijo; strinjale, da se združijo.

Kakšna moč je v tem kratkem stavku!

Toda kljub vsemu temu, kar je pred nami, še vedno ustvarjamo umetne ovire našemu lastnemu uspehu: jezik »evrogovor«, ki je nerazumljiv veliki večini prebivalstva, pravila, ki so v nasprotju z zdravo pametjo oziroma postavljajo ovire tam, kjer bi jih morala odstranjevati, in mediji, ki preveč radi kažejo s prstom in krivijo EU.

Evropa je na razpotju. Če hoče EU preživeti in rasti, se mora spremeniti; postati mora bolj dostopna običajnim državljanom in državljanom in mora začeti dialog z njimi.

To ne bo niti lahko niti dobrodošlo za nekatere, toda mora se zgoditi.

Tukaj pride Odbor regij na svoj račun. S člani lokalnih in regionalnih vlad ima možnost, da je neposredno povezan z državljanke in državljani oziroma občankami in občani na način, ki je za druge institucije težek, če ne že nemogoč. Kot telesa, ki so odgovorna za implementacijo približno 70% zakonodaje EU, imajo lokalne in regionalne oblasti edinstveno možnost, da delujejo kot most med državljanke in državljani in EU, sposoben povezave z obema stranema, in da odražajo mnenja tistih, ki so podrejeni pravilom.

Toda: ali je to dovolj? Ali se tukaj vloga Odbora regij začne in konča? Mislim, da ne.

V letu 2008 je skupina Zavezništva liberalcev in demokratov za Evropo predstavila vizijo prihodnosti, v kateri se bo uporabljal preprost jezik v institucijah EU; takšen, ki bo blizu državljanke in državljanu oziroma občanki in občanu. Zavzemamo se za prenovu, ki bo vključevala stanovanjsko problematiko in potrebe tistih, ki želijo narediti svoje domove odporne na slabe vremenske razmere. Želimo, da so klimatske

spremembe, s katerimi se ne more spopasti posamezna država, in energetska »luknja« v samem jedru evropskih prizadevanj v prihodnjih mesecih in letih.

V mislih imam tiste, ki so imeli v svojih srcih sanje v Evropi 19. stoletja. Te sanje so bile, da morajo najti pot v Ameriko. Ničesar niso vedeli o državi, razen da so imeli vizijo, ki se je prenašala od človeka do človeka, od ust do ust. Ta vizija je vodila Evropejke in Evropejce, da so prehodili na stotine kilometrov po kontinentu - večina od njih je prispela v moje lastno mesto - da bi se vkrkali na ladjo in potovali pod najhujšimi pogoji, da bi dosegli pristanišče, ki je omogočalo vstop v Združene države.

Mi moramo poskrbeti, da bo ogenj evropske vizije gorel na isti način. Evropa mora biti ponovno svetlo upanje v negotovem svetu in se zavzemati za te svetle ideale, ki so nas združili, razumeti predstave držav, ki so zunaj EU in bi lahko drugače zašle v anarhijo ali despotizem, in v skladu s svojim bogastvom, močjo in vplivom delovati kot most med vzhodom in zahodom, severom in jugom.

Naše skupnosti, velike ali male, mestne ali podeželske, obmorske ali hribovite imajo možnost, da

artikulirajo vir tega ideala, izkušeni glas, ki odzvanja svojo realnost. Zato je Odbor regij tako pomemben za prihodnost Evrope. Predstavlja resnično subsidiarnost; glas običajnih ljudi, ki zato, ker je takojšen in neposreden, lahko preprosto pove, kaj se mora zgoditi oziroma spremeniti.

In sedaj je čas, da to vodstvo pride iz Odbora regij: naša pravica, naš cilj, naša dolžnost je povedati in vplivati na politične odločevalke in odločevalce v Evropi, razvijati svoje znanje in izkušnje, da lahko sporočimo, kar vemo, in da lahko dalje razvijamo tista področja, za katera vemo, da so dobra.

Naš cilj ne more biti večji in narediti ne smemo manj.

POLITIČNA SKUPINA STRANKE EVROPSKIH SOCIALISTOV (PES)

Mercedes Bresso, vodja skupine

Evropa jutrišnjega dne ne more biti zgrajena brez svojih državljanek in državljanov. Lokalni in regionalni politiki morajo iz dveh razlogov igrati bistveno posredniško vlogo: prvič, da zagotovijo dosledno upoštevanje teritorialne dimenzije, ko se pripravljajo osnutki zakonodaje EU, in drugič, da poskrbijo, da njihovi sodržavljeni in sodržavljanke razumejo vsebino in dodano vrednost evropske integracije. To dvojno vlogo je treba tudi videti kot zagovarjanje interesov lokalnih in regionalnih oblasti in interesov EU v državah članicah.

Evrope ne morejo voditi samo evropske institucije. Poleg vloge, ki jo igra Evropski parlament, evropske institucije potrebujejo tudi močne in legitimne posrednike, kot so lokalni in regionalni politiki. EU bo dosegla svoje cilje samo, če bodo k temu prispevale njene institucije, nacionalne, regionalne in lokalne oblasti ter sami državljeni in državljanke. To partnerstvo bi moralo biti bistven del procesa sestavljanja in uporabe politik Skupnosti.

V skladu s povedanim igra Odbor regij ključno vlogo v mejah svojih svetovalnih dolžnosti, ki jih določajo pogodbe, in poskuša zagotoviti, da bi se v predzakonski fazi bolj upoštevali lokalni problemi. Še več, Odbor regij se osredotoča na teme, kjer lahko njegovo delovanje prinese resnično dodano vrednost k procesu odločanja in k zakonodajnemu procesu Skupnosti.

Prva politična prioriteta skupine Stranke evropskih socialistov (PES) v Odboru regij je »zasidirati« Odbor regij v potekajoči razpravi o prihodnosti EU. Še več, skupina se osredotoča na decentralizirano implementacijo libbonske strategije, na službe javnega interesa, na okoljsko politiko, ki upošteva koncept trajnostnega razvoja in na koherentno strategijo zunanjih odnosov.

Od leta 2007 skupina Stranke evropskih socialistov po načelu od spodaj navzgor tesno sodeluje pri široki razdelavi Manifesta Stranke evropskih socialistov za evropske volitve leta 2009. Vnesla je lokalno in regionalno dimenzijo v razprave o tem, kako zgraditi pravo »socialno Evropo« in Evropo različnosti in demokracije, ki je sposobna osredotočiti se na okoljske izzive in igrati svojo polno vlogo v času globalizacije.

POLITIČNA SKUPINA ZDRUŽENJA ZA EVROPO NARODOV - EVROPSKE ZVEZE (UEN-EA)

Paul O'Donoghue, vodja skupine

»Evropa državljanek in državljanov v partnerstvu z lokalnimi in regionalnimi vladami,« pravi Paul O'Donoghue

Ko me ljudje iz različnih regij in manjših ter velikih mest sprašujejo, kakšna je vloga Odbora regij, jim odgovorim, da naj se ozrejo okrog sebe. Voda, ki jo pijejo, hrana, ki jo jedo, skupni trg za naše blago in storitve, izmenja študentk in študentov - na vse to vplivajo politike in zakonodaja EU. Kot izvoljeni člani in članice lokalnih in regionalnih vlad imamo dolžnost, da preizkušamo in usmerjamo politične agende, da bi tako zagotovili, da se glasovi regij slišijo v Bruslju.

Naša skupina Združenje za Evropo narodov - Evropska zveza (UEN-EA) namenja precejšnjo pozornost temu, da imajo mladi ljudje priložnost prispevati k razpravi o prihodnosti Evrope. Sedaj so mladi, toda nekoč bodo »voditelji prihodnosti«. Na plenarnem zasedanju Odbora regij junija 2008 smo pozdravili zmagovalke in zmagovalce našega tretjega letnega tekmovanja za srednješolke in srednješolce v pisanju esejev ter zmagovalke in zmagovalce kviza za študentke in študente iz osmih držav članic, katerega nagrada je bila možnost srečanja s članicami in člani Odbora regij za dva študenta iz posamezne šole. Približati se moramo svojim mladim ljudem, dati jim moramo forum, kjer jih bomo lahko slišali in potem delovali v skladu z njihovimi predlogi.

Letos smo v Turunu na Poljskem

organizirali tudi seminar, ki je bil posvečen predvsem ruralnim območjem, ki obdajajo velika mesta. Politike EU se pogosto nanašajo na urbana ali na ruralna območja, toda ruralna območja, ki obdajajo velika mesta, so pogosto pozabljeni. Verjamem, da Evropska komisija upošteva te politike v sedanjih razpravah. Letos je naša skupina pripravila tudi poročilo o »zdravstvenem stanju« skupne kmetijske politike. Zagotoviti je treba neoporečnost hrane in varnost dobave hrane za evropske regije, kakor tudi priznati in promovirati značilne regionalne jedi.

Agenda o klimatskih spremembah nam je prav tako pri srcu in predlagali smo, da bi Dogovor županov vključeval tako manjša kot velika mesta. Vsak od nas ima odgovornost, da poda predloge, ki bodo služili prihodnjim generacijam. Proti koncu leta 2008 bomo v Bruslju gostili konferenco o klimatskih spremembah, na katero bomo povabili strokovnjakinje in strokovnjake iz različnih regij kakor tudi članice in člane Evropskega parlamenta in Evropske komisije.

Ko se približujemo volitvam v Evropski parlament leta 2009, moramo izkoristiti to priložnost, da dobro predstavimo evropske institucije ljudem v naših regijah, da upoštevamo njihove potrebe in jim razložimo, da mnoga od njihovih dnevnih opravil vključujejo vsaj nekaj elementov zakonodaje ali politike EU. Šele ko se bomo »zaročili« z ljudmi, lahko resnično postanemo Evropa državljanek in državljanov.

KOMISIJA ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ (DEVE)

Jerzy Zajakata, predsednik komisije

Komisija Odbora regij za trajnostni razvoj (DEVE) trenutno pripravlja mnenja o zakonodajnih predlogih Evropske komisije o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, trgovanju s pravicami do emisije toplogrednih plinov po letu 2012, industrijskih emisijah in prispevku regij EU h Konvenciji županov, katere cilj je doseči več kot 20-odstotno zmanjšanje emisij CO2 do leta 2020 (predhodno mnenje).

Odbor regij sodeluje pri širjenju pobude Konvencije županov ter spodbuja lokalne in regionalne oblasti, da bi se na različne načine pridružile prizadevanjem evropskih mest. Evropske regije in mesta se ukrepom na področju podnebnih sprememb ne morejo izogniti. Prej ko bodo ukrepali, nižji bodo stroški. Svetovni ukrepi za boj proti podnebnim spremembam so dolgoročna strategija, ki spodbuja rast.

Okolje je lahko vir gospodarske rasti tako s spodbujanjem inovativnih čistih tehnologij, učinkovite rabe energije, razvojem ekološkega turizma kot tudi preprosto z naravnimi habitati, ki povečujejo privlačnost območij.

EU je prevzela vodilno vlogo pri razvijanju politik na področju boja proti podnebnim spremembam in komisija Odbora regij za trajnostni razvoj dejavno sodeluje v tem političnem procesu.

Prejšnja mnenja Odbora regij o sorodnih temah poudarjajo vlogo lokalnih in regionalnih oblasti pri

načrtovanju, dobavi in podpori inovacij na energetske področju na splošno, zlasti pa na področju obnovljivih virov energije.

Čistejši sistemi ogrevanja na daljavo, namestitve opreme za rabo energije iz obnovljivih virov v novih in obnovljenih zgradbah ter stalen dialog z zainteresiranimi stranmi na področju prostorskega in razvojnega načrtovanja je le nekaj primerov pomembne odgovornosti, ki jo nosijo mnoge lokalne in regionalne oblasti.

Odbor regij trenutno proučuje, kako bi lahko okrepili ta prizadevanja z določanjem ambicioznejših ciljev, krepitvijo sodelovanja in privabljanjem novih partnerjev in sredstev.

Regionalni odzivi na podnebne spremembe morajo dopolnjevati mednarodne, evropske in nacionalne politike, hkrati pa si morajo regije, ki se soočajo s podobnimi grožnjami in priložnostmi, prizadevati za medsebojno izmenjavo in sodelovanje. Ublažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje je lahko uspešno le, če pri tem sodelujejo vse ravni upravljanja.

Komisija Odbora regij za trajnostni razvoj obravnava tudi vprašanja kmetijske politike in pomorstva. Na področju kmetijstva trenutno pripravlja mnenje o zakonodajnih predlogih, oblikovanih na podlagi nedavnega pregleda stanja skupne kmetijske politike. Člani komisije DEVE menijo, da je potrebna korenita reforma sistemov neposredne pomoči, da bi dejansko izboljšali socialno in ozemeljsko kohezijo. Opozoriti želijo na vse večji razkorak med sredstvi, ki so na voljo v okviru drugega stebra, in ustreznimi cilji tega političnega področja. Člani so izrazili zaskrbljenost zaradi pomanjkanja sinergij med politikami razvoja podeželja in drugimi politikami EU, zlasti kohezijsko politiko.

Komisija DEVE meni, da je v okviru boja proti podnebnim spremembam treba spodbujati

celostne strategije preskrbe s hrano. Tako bi skrajšali prevoz hrane, kar vpliva tako na ravnanje z odpadki kot na upravljanje z energijo, ter vzpostavili sistem označevanja, za katerega bi veljala merila porekla, kakovosti in trajnosti. Za zmanjšanje emisij CO2 zaradi kmetijskih dejavnosti bi morali regije spodbujati k razvijanju in podpiranju lokalne proizvodnje hrane in sorodnih izdelkov.

Na področju pomorske strategije za EU je Odbor regij nedavno pozdravil pristop Evropske komisije k trajnostnemu izkoriščanju morskih virov. Odbor regij je Evropsko komisijo pozval k dodatnim praktičnim ukrepom za zagotavljanje trajnostnega razvoja na področju morskih virov, zlasti k vzpostavitvi platforme za izmenjavo najboljših praks na tem področju.

KOMISIJA ZA ZUNANJE ODNOSE IN DECENTRALIZIRANO SODELOVANJE (RELEX)

Dr. Istvan Sertő-Radics, predsednik komisije

Dr. Istvan Sertő-Radics je kardiolog in župan madžarske vasi Uszka. Leta 2004 je bil imenovan za člana Odbora regij EU in izvoljen za predsednika komisije za zunanje odnose in decentralizirano sodelovanje (RELEX). Od leta 2006 je tudi član svetovalne skupine na visoki ravni za socialno vključevanje etničnih manjšin in njihovo polno udeležbo na trgu delovne sile, ki jo je ustanovila Evropska komisija. Kot gostujoči Fulbrightov raziskovalec na Institutu Croft za mednarodne študije na Univerzi v Misisipiju v ZDA je dr. Sertő-Radics končal raziskovalni projekt The Empowerment of Marginal Peoples, A Comparative Study of Hungarian Roma and African Americans in Selected Rural Communities (Krepitev moči ljudstev na obrobju. Primerjalna študija madžarskih Romov in Afroameričanov v izbranih podeželskih skupnostih). Dr. Sertő-Radics je leta 1998 prejel priznanje EU-ZDA za demokracijo in civilno družbo, leta 2003 pa mu je madžarska vlada podelila priznanje kot javnemu uslužbencu.

G. Sertő-Radics, prihajate iz nove države članice in ste bili izvoljeni za predsednika komisije RELEX Odbora regij. Kako vidite izzive, s katerimi se soočajo države Zahodnega Balkana?

"EU s politiko širitve širi mir in stabilnost, blaginjo, demokracijo, spoštovanje človekovih pravic in krepitev pravne države v Evropi. Uspešnost širitvenega procesa je bila in je še vedno eno glavnih prednostnih političnih področij Odbora regij. S posvetovalnim delom naše komisije ter preko naših delovnih skupin in skupnih posvetovalnih odborov spremljamo pogajanja, ki so se začela s Hrvaško in Turčijo, ter proces reform v Nekdanji jugoslovanski republik Makedoniji in drugih državah Zahodnega Balkana. 75 % prava skupnosti izvajajo lokalne in regionalne oblasti, zato vztrajamo, da morajo te imeti ključno vlogo pri dialogu z državami kandidatkami in potencialnimi kandidatkami. Ta vloga je zlasti pomembna, ker sta zgodovina in kultura vplivali na različne oblike decentralizacije, ki se izvajajo v večini teh držav."

Katere so vaše prednostne naloge in dosežki v letu 2008?

"Evropska sosedska politika je postala osrednja platforma za krepitev odnosov z državami, ki so vanjo vključene, od Baltika do Sredozemskega in Črnega morja. Menim, da bo še naprej podpirala politične, gospodarske in družbene reforme v partnerskih državah ter se na različne načine odzivala na

njihove potrebe znotraj skupnega političnega okvira. Splošna usmeritev naše strategije zunanjih odnosov je potrdila pomembno vlogo sosedske politike v programu dela naše komisije za prihodnja leta. Tako si bo komisija v letu 2008 prizadevala prispevati k izvajanju in ocenjevanju novih instrumentov sosedske politike zlasti na področju čezmejnega in medregionalnega sodelovanja ter programov vzpostavljanja institucij, ki so še posebej pomembni za lokalne in regionalne oblasti. Poudaril bi, da se posebej zavzemamo za uspešnost barcelonskega procesa in konkretno sodelovanje med lokalnimi in regionalnimi oblastmi v okviru Unije za Sredozemlje."

Barcelonski proces: Unija za Sredozemlje je ena prednostnih političnih nalog francoskega predsedovanja. S kakšnimi konkretnimi ukrepi podpirate sodelovanje lokalnih in regionalnih oblasti v Sredozemlju?

"Na seji naše komisije v Marseillu junija 2008 je Odbor regij napovedal polno podporo okrepljenemu sodelovanju znotraj evrosredozemskega območja. Skupaj z zainteresiranimi stranmi sodelujemo pri ustanovitvi evromediterranske skupščine lokalnih in regionalnih oblasti. Ustanovna seja skupščine bo predvidoma v prvi polovici leta 2009."

Po krizi v Gruziji je Svet pozdravil predlog novega vzhodnega partnerstva. Kako boste načrtovali vaše dejavnosti v letu 2009 glede na

ta nov instrument evropske sosedske politike?

"Po zadnji širitvi, ki je ustvarila novo območje svobode, varnosti in blaginje, namerava EU svoja prizadevanja osredotočiti na stabilizacijsko-pridružitveni proces v državah na vzhodni meji. Svet je na izrednem zasedanju 1. septembra napovedal podporo voditeljev držav EU novemu vzhodnemu partnerstvu, v katerega bodo vključene države, kot so Ukrajina, Moldavija in države na Kavkazu. Ukrajina je septembra 2008 podpisala pridružitveni sporazum, mi pa si bomo močnejše prizadevali za razvoj našega političnega dialoga z državami vzhodnega partnerstva. Kot župan vasi Uszka, ki leži na madžarsko-ukrajinski meji, sem bil poročevalec mnenja o Ukrajini. Trdno sem prepričan, da bo regionalna razsežnost ključnega pomena pri izvajanju instrumenta za vzhodno partnerstvo. Zato se je komisija RELEX odločila, da bo v prvi polovici leta 2009 v mestu Košice na Slovaškem pripravila seminar zunaj sedeža, katerega glavna tema bo Ukrajina in vzhodno partnerstvo. Nenazadnje bomo nadaljevali s krepitvijo političnega dialoga z lokalnimi in regionalnimi predstavniki Ruske federacije, ki je še vedno ključni dejavnik stabilnosti v regiji."

KOMISIJA ZA KULTURO, IZOBRAŽEVANJE IN RAZISKAVE (EDUC)

Gerd Harms, predsednik komisije

Kot predsednik komisije Odbora regij za kulturo, izobraževanje in raziskave (EDUC) bi vas rad поблиže seznanil z našim delom.

Po mnenju komisije EDUC je izobraževanje ključnega pomena za vse Evropejke in Evropejce, saj nam bo to omogočilo postati družba znanja v današnjem globaliziranem svetu. Naša komisija skuša s svojim delom izboljšati znanje in spretnosti državljanek in državljanov EU. Trenutno razpravljamo o mnenju, ki obravnava evropski referenčni okvir za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter evropski sistem prenašanja kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (poročevalec je Kent Johansson, SV/ALDE). Cilj uvedbe evropskega referenčnega okvira za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja je, da bi bilo usposabljanje v državah članicah bolj pregledno in skladno. Evropski sistem prenašanja kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (ECVET) pa je instrument, ki uvaja točke za učne rezultate. Te bo mogoče zbirati in prenašati iz enega sistema kvalifikacij v drugega ali z ene učne poti na drugo. V mnogih državah članicah je za izobraževalno politiko pristojna lokalna ali regionalna raven, zato je za naš odbor kot "glas regij" tematika referenčnega okvira in sistema kreditnih točk izredno pomembna. Odbor je o tem razpravljal na plenarnem zasedanju 8. in 9. oktobra in sprejel mnenje o tem vprašanju. V pripravi je tudi mnenje z

naslovom Krepitev kompetenc za 21. stoletje: agenda za evropsko sodelovanje v šolstvu (poročevalka je Helma Kuhn-Theis, DE/EPP). Pri tem gre za vidike šolske izobrazbe, ki jih je treba posodobiti, da bi države članice EU lahko izpolnile svoje cilje na področju izobraževanja. Komisija EDUC razpravlja tudi o potrebah migrantov v EU po izobraževanju in pripravlja mnenje, ki nosi naslov Migracije in mobilnost (poročevalka je Ursula Männle, DE/EPP). Z zeleno knjigo o tej temi želi Evropska komisija začeti razpravo o tem, kako je mogoče z izobraževalno politiko reševati izzive, ki jih prinašata priseljevanje in mobilnost znotraj Evropske unije. Komisija EDUC želi EU približati evropskim državljanekam in državljanom in se zato močno zavzema za kulturno in jezikovno raznolikost. Pred kratkim smo sprejeli mnenje o večjezičnosti v EU (poročevalec je bil Roberto Pella, IT/EPP), pravkar pa razpravljamo o medkulturnih elementih v politiki vključevanja lokalnih in regionalnih oblasti. Po mnenju Odbora regij je osnovno načelo evropskega povezovanja spoštovanje in spodbujanje kulturne raznolikosti. Medkulturni dialog je glavno orodje za boljše razumevanje kulturne raznolikosti in krepitev vezi med ljudmi v večjezični in večkulturni Evropi. Temu vprašanju veliko pozornosti posveča tudi francosko predsedstvo Sveta EU, ki je junija 2008 odbor zaprosilo za pripravo mnenja na to temo. Zelo sem vesel predloga, da bi bilo leto 2009 evropsko leto ustvarjalnosti in inovacij. Bil sem

namreč poročevalec Odbora regij za mnenje o tej temi in menim, da je ustvarjalni potencial Evrope ključni dejavnik za izpolnitev lizbonskih ciljev. Le z ustvarjalnostjo bo Evropa lahko postala najbolj inovativno, na znanju temelječe gospodarstvo. Zgodnje učenje v predšolskem obdobju in osnovnošolsko izobraževanje sta izredno pomembna za razvoj osnovnih sposobnosti. V evropskih mestih, regijah in na lokalni ravni so kultura, ustvarjalnost in inovacije zelo pomemben vir rasti, naložb in novih delovnih mest. Komisija EDUC namerava v okviru tega predloga organizirati razne dogodke in nanje povabiti zainteresirane strani in ustvarjalne ljudi, umetnike in mislece. Zelo se zavzemamo tudi za spodbujanje razprave o mladih in njihovem aktivnem državljanstvu, saj so prav mladi prihodnost Evrope. V času francoskega predsedovanja smo organizirali 28. oktobra 2008 v mestu Compiègne v Franciji seminar na temo Izboljšanje konkurenčnosti s pomočjo mobilnosti mladih. Na seminarju so se zbrali študenti, oblikovalci politike, politiki in združenja, aktivna pri spodbujanju mobilnosti mladih. Komisija EDUC natančno spremlja tudi politiko EU na področju raziskav in inovacij. Na znanju temelječa družba in gospodarstvo sta v ospredju njene pozornosti. Za trajno konkurenčno prednost Evrope so po našem mnenju potrebna velika prizadevanja na področju raziskav in inovacijskih zmogljivosti v evropskih regijah. To pa brez lokalnih in regionalnih

oblasti ni mogoče, saj so lahko ključni akterji pri oblikovanju regionalnih strategij za raziskave in inovacije, upravljanju raziskovalnih inštitutov in univerz, podpori raziskovalni in inovacijski infrastrukturi, grozdom in inovativnim okoljem ter trženju rezultatov raziskav in inovacij. Zelo smo bili veseli, ko je Svet EU za konkurenčnost 25. junija 2007 Odbor regij zaprosil, naj razmisli, kako bi lahko finančne instrumente EU za raziskave in inovacije uporabljali bolj učinkovito in usklajeno. Pod slovenskim predsedstvom je Odbor regij sprejel mnenje o učinkovitejši podpori raziskavam in inovacijam v regijah EU, ki ga je pripravil prejšnji predsednik komisije EDUC Jyrki Myllyvirta, župan mesta Lahti (FI/EPP), in ki je okrepiło odnose med Odborom regij in Svetom EU za raziskave. Člani komisije EDUC so imeli priložnost o tem poglobljeno razpravljati z evropskimi institucijami in zainteresiranimi stranmi na konferenci z naslovom Spodbujanje raziskav in inovacij za regionalni razvoj, ki jo je komisija EDUC organizirala 30. aprila 2008 v italijanskem mestu Cagliari. Komisija EDUC se bo še naprej ukvarjala tudi s pobudami, ki jih EU sprejme za izboljšanje Evropskega raziskovalnega prostora. Trenutno poročevalec komisije EDUC Iñaki Aguirre Arizmendi (ES/ALDE) pripravlja mnenje o dveh takšnih pobudah: prva je okvir Skupnosti za evropsko raziskovalno infrastrukturo (ERI), druga pa skupno načrtovanje raziskav. V zvezi s tem je slovensko predsedstvo EU

KOMISIJA ZA FINANČNE IN UPRAVNE ZADEVE (CAFA)

Leszek Swietalski, predsednik komisije

marca letos na Brdu organiziralo konferenco o raziskovalni infrastrukturi in njeni strukturi umeščenosti v evropskem raziskovalnem prostoru. Odbor regij je na konferenci zastopal g. Myllyvirta.

Kot "komisija za prihodnost", kot sem nekoč imenoval komisijo EDUC Odbora regij, smo vedno natančno spremljali tudi zelo dinamično področje informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT). Odbor regij je spodbujanje vključujoče, regionalno in socialno pravične informacijske družbe, ki z uporabo IKT izboljšuje konkurenčnost, javne storitve in trajnost, opredelil kot ključni cilj v okviru prenovljene lizbonske strategije EU. Odbor regij je v mnenju o e-vključenosti, ki ga je pred kratkim pripravil član komisije EDUC András Szalay (HU/ALDE), poudaril, da lahko lokalne in regionalne oblasti na različne načine pomagajo izkoristiti potencial IKT in imajo ključno vlogo pri uresničevanju e-vključenosti.

Ključna tema, ki jo komisija EDUC obravnava letos, pa je sveženj reform na področju elektronske komunikacije. Skupaj z Evropskim ekonomsko-socialnim odborom smo julija 2008 uspešno izvedli skupno javno predstavitev tega svežnja reform, ki so se je poleg poročevalca Odbora regij Marca Schaeferja (LU/PES) udeležili tudi evropska komisarka Viviane Reding ter poročevalca Evropskega parlamenta Catherine Trautmann in Malcolm Harbour.

Razprava poteka tudi o izzivih na področju IKT, kot so medijska

pismenost v digitalnem okolju in ustvarjalne spletne vsebine (poročevalka je Evangelia Schoinaraki-Iliaki, EL/PES). V mnenju predlagamo, da bi se digitalne tehnologije uporabljale za izboljševanje aktivnega državljanstva ter za ohranjanje lokalne kulturne raznolikosti in identitete v Evropi v novi digitalni dobi.

Slovaški član Jan Oravec (SK/EPP), župan mesta Štúrovo, je pripravil mnenje Odbora regij o novem programu za varnejši internet (2009-2013). Cilj tega programa je zaščititi otroke, ki uporabljajo internet in druge komunikacijske tehnologije. Poročevalec je o tej temi pogosto razpravljal z Evropsko komisijo in zainteresiranimi stranmi v Bruslju in v mnenju predlaga konkretne spremembe zakonodajnega predloga Evropske komisije, pozval pa je zlasti k temu, da morajo biti v osveščanje javnosti, na primer v seznanjanje končnih uporabnikov z odprtimi telefonskimi številkami, vključene lokalne oblasti, ki so najbližje ciljnim skupinam in imajo največ možnosti za razširjanje pomembnih informacij.

V prihodnje se bo naše delo osredotočalo na ključne izzive za prihodnjo informacijsko družbo, kot so izboljševanje energetske učinkovitosti v mestih in regijah s pomočjo IKT, univerzalna storitev, širjenje omrežij naslednje generacije v vseh regijah EU ter prilagajanje e-uprave lokalnih in regionalnih oblasti razvoju interneta v prihodnosti.

Poljska ima 21 sedežev v Odboru regij. V skladu z zakonom so sedeži razdeljeni med šest samoupravnih korporacij. Dva mandata sta namenjena za Zvezo ruralnih občin Republike Poljske, ki jo imam čast zastopati. To ne pomeni veliko, če upoštevamo, da je več kot 1.600 ruralnih občin, in da skupaj z Zvezo poljskih mest zastopamo več kot 2.500 mest in občin lokalnega nivoja. Druge korporacije, kot sta Zveza poljskih okrajev (lokalni nivo) in Zveza poljskih regij (regionalni nivo), predstavljajo nadgradnjo zaradi dejstva, da so dejansko sestavljene iz občin.

Sem župan ruralne občine, neposredno izvoljen za štiriletni čas službovanja. To funkcijo opravljam od leta 2000. V svoji profesionalni karieri sem delal na vseh nivojih vladne in samoupravne administracije. Graditi in voditi tako kompleksen mehanizem, kot je občina, so zelo pomembne profesionalne izkušnje.

Od leta 2003 imam čast predstavljati poljsko lokalno vladno v Odboru regij EU. Začel sem kot opazovalec, nadaljeval kot nadomestni član in od leta 2006 naprej sem član. To pomeni šest let dela v instituciji, ki bo prihodnje leto praznovala 15. obletnico svojega obstoja. Ta čas mi je omogočil, da sem se približje seznanil z Odborom regij, njegovo strukturo, delovanjem, vlogo in pomenom. Očitno je, da bolj kot je nekdo vpleten v delo Odbora regij in zavzema določene položaje, bolj rastejo njegovo znanje in izkušnje, povezani z delom Odbora regij. Sedanje delo za Odbor regij poleg

mojih profesionalnih dolžnosti zapolnjuje obseg mojih vsakodnevnih aktivnosti. Sem član biroja Odbora regij in predsednik komisije CAFA, kar mi poleg članstva v drugih stalnih in ad hoc komisijah omogoča pregled dela in aktivnosti Odbora regij v vseh pogledih.

Večkrat moram odgovoriti na tole vprašanje: »Kaj ima župan ruralne občine iz Poljske opraviti v Odboru regij? Kaj je tam za njega?« Takšno vprašanje me nekoliko zmede. Ne zato, ker bi bil odgovor na to vprašanje posebej težek, ampak zaradi problema, kako razložiti kratko in natančno, ne da bi bil patetičen, pomen prisotnosti predstavnika ruralnih občin v Bruslju. Kratko rečeno: bistvenega pomena je, da se v razpravah o odločilnih zadevah, ki zadevajo združeno Evropo, v procesu ustvarjanja zakonov EU in odločanja spomni, da Evrope ne sestavljajo samo metropole, velika mesta in regije, ampak so znotraj njenih meja še mala mesta in ruralne občine, ki imajo prav tako svoje potrebe in velike ambicije. Njihove ambicije so enake kot ambicije metropol, toda obseg problemov je drugačen.

To je bistvo razumevanja vloge Odbora regij, ki večinoma opravlja svoje poslanstvo s svetovanjem, krepitevijo sodelovanja lokalnih in regionalnih oblasti pri pripravi zakonodaje EU, s čimer omogoča bolj primerno regulacijo na nivoju EU.

To leto označuje polovico aktualnega časa službovanja. V njem je bilo obilo dogodkov. Nemogoče je samo v nekaj besedah predstaviti aktivnosti te kompleksne institucije na vseh notranjih in zunanjih področjih. Vendar mi dovolite, da se osredotočim na dogodke, pri katerih sem sam sodeloval. V obdobju refleksije, ki je sledilo zavrnitvi Pogodbe o ustavi za Evropo, je bil najpomembnejši prispevek Odbora regij k razpravi o prihodnosti EU organizacija izrednega plenarnega zasedanja v Rimu. To zasedanje ni bilo namenjeno samo praznovanju petdesete obletnice podpisa Rimske pogodbe. S sprejetjem Deklaracije Odbora regij za Evropo je Odbor regij predvidel vlogo lokalnih in regionalnih oblasti v srednjeročni in dolgoročni perspektivi v integracijskem procesu EU. Sedanji pomemben izziv te Deklaracije je podarjanje pomena načela subsidiarnosti in izvajanja moči na različnih nivojih in poudarjanje bogastva kulture in jezikovno raznolikosti.

V prenovljenem protokolu o sodelovanju z Evropsko komisijo je bila izražena podpora za krepitev svetovanja, še posebej preko omrežij, ki so ustvarjena znotraj Odbora regij. To je še posebej povezano z omrežjem, ki spremlja izvajanje načela subsidiarnosti. Odras dobrih odnosov z Evropsko komisijo je prav gotovo dejstvo, da so komisarji pogosto prisotni na plenarnih zasedanjih Odbora regij. Uvajanje te prakse, skupaj s krogom vprašanj in odgovorov, kjer komisarji participirajo, je doživelo pozitiven odziv. Kljub temu, da ta srečanja nimajo uradnega statusa, je Odbor regij uspel k svojemu delu vključiti to prakso, ki je bila rezervirana

samo za Evropski parlament. Prisotnost komisarjev ne pomeni samo vlnudnosti. Nasprotno, kaže predvsem na to, da je Odbor regij pojmovan kot institucija, ki lahko pomembno prispeva k boljšemu pravilniku v okviru zakonodajnega procesa EU, še posebej, ko je treba to narediti dovolj zgodaj, pred sprejetjem zakonskih osnutkov.

Odnosi med Odborom regij in Evropskim parlamentom verjetno nikoli niso bili tako dobri, kot so sedaj. To se ne odraža samo v racionalni obravnavi naših proračunskih zahtev ali podelitvi razrešnice, ampak tudi v dejstvu, da je predsednik Evropskega parlamenta Hans-Gert Pöttering sodeloval na plenarnem zasedanju v Rimu marca 2008, kakor tudi na zasedanju, ki je na kratko povzelo naš vodilni dogodek »Open Days 2007«. Poročevalci Odbora regij so pogosteje povabljeni, da imajo uradni govor v parlamentarnih komisijah in odnosi s političnimi skupinami postajajo tesnejši. Sam sem to osebno izkusil v prvih septembrskih dneh, ko sem kot predsednik Odbora CAFA skupaj z generalnim sekretarjem Odbora regij imel posvetovanje v

Evropskem parlamentu s koordinatorji političnih skupin iz komisije za proračun COBU o proračunu za leto 2009. Deležni smo bili velike pozornosti in razumevanja.

Kar zadeva Svet EU in odnose s posameznimi predsedstvi Sveta EU, je treba opomniti, da predsednik Odbora regij ni povabljen samo na neformalna zasedanja ministrov, odgovornih za regionalno politiko in prostorsko načrtovanje, ampak tudi na druga srečanja velikega pomena. Nemška kanclerka Angela Merkel je uradno povabila predsednika Odbora regij na vrh v Berlinu. Med izrednimi zasedanji, ki jih ima biro Odbora regij v državah, ki v tistem času predsedujejo Svetu EU, je postalo pravilo, da imajo visoki predstavniki vlad teh držav pozdravni govor. Tako je bilo tudi februarja letos na Brdu med slovenskim predsedovanjem.

Odbor regij je prva institucija EU, ki je uradno izrazila svoje mnenje v okviru posvetovanj o predvideni reformi proračuna EU. V mnenju, ki je bilo sprejeto aprila, predlagamo predvsem to, da bi proračun EU odražal razširitev prerogativov na

vse nivoje oblasti. Pozivamo EU, da zaščiti sodelovanje lokalnih in regionalnih vlad kot ključnega dela proračunske reformne strategije. Odbor regij želi uvesti spremembe v načrtovanju proračuna. Mi predlagamo takšno reorganizacijo obdobja načrtovanja programa proračuna, ki bi jih razdelila v 5+5 let dolge cikle. To bi pomenilo določitev virov financiranja za obdobje desetih let (namesto sedanjega sedemletnega obdobja), vendar s primerno omejitvijo, ki bi po petih letih omogočala vpeljavo prilagoditev v implementaciji proračuna (obe petletni obdobji bi bili povezani s časom evropskih volitev). To je samo nekaj primerov številnih učinkov, ki so rezultat aktivnosti Odbora regij.

Končno bi rad poudaril, da dejanska vloga Odbora regij ni tista, ki je podrobno opisana v pogodbah, ampak vloga, ki jo ima kot predstavnik demokratično izvoljenih poslank in poslancev lokalnih in regionalnih oblasti. Gre za neke vrste povratno zvezo: mi predstavljamo svoje državljanke in državljane, medtem ko gledano z njihovega stališča predstavljamo »skupno Evropo«

KOMISIJA ZA POLITIKO OZEMELJSKE KOHEZIJE (COTER)

Michael Schneider, predsednik komisije

Komisija COTER Odbora regij je pristojna za ekonomsko, socialno in ozemeljsko kohezijo, strukturne sklade, teritorialno sodelovanje, prostorsko načrtovanje, urbanizem in promet ter vseevropska prometna omrežja.

Komisija ima v okviru Odbora regij zelo pomembno vlogo, saj usmerja politične razprave v zadevah, ki so najtesneje povezane z vsakdanjim delom naših članic in članov. Njeno delo je zelo politične narave in neposredno zanima naše članice in člane. To odražajo tudi mnenja komisije COTER, ki si s svojim delom prizadeva vplivati na politike EU, da bi te ustrezno odražale in upoštevale stališča in politične cilje mest in regij.

Moj cilj je bil in še vedno je, da bi bila komisija COTER forum za razpravo o koheziji in regionalni politiki z vsemi zainteresiranimi stranmi na institucionalni in neinstitucionalni ravni. Naše seje in dogodki potekajo v skladu s temi cilji.

Mandat komisije COTER v sedanjosti sestavi se je začel leta 2006. Od tedaj smo sprejeli številna mnenja, ki so pomembna za regionalno politiko.

Mnenja komisije COTER

V mnenju o kohezijski politiki, ki ga je pripravil dunajski župan Michael Häupl in ki je bilo sprejeto aprila 2006, smo poudarili pomen kohezijske politike za mesta in mestna oz. metropolitanska območja na splošno. To mnenje je

dalo nov zagon mestni politiki, deležno pa je bilo tudi priznanja drugih institucij in zainteresiranih strani na evropski ravni.

V mnenju o učinku finančnega izvoda strukturnih skladov, sprejetem 23. marca 2007, ki ga je pripravil poročevalec Manuel Chavez Gonzales, predsednik vlade avtonomne skupnosti Andaluzije, je Odbor regij poudaril, da je kohezijska politika zelo pomembna ne le za regije ampak tudi za evropsko raven: za vsak evro, ki ga EU porabi za kohezijsko politiko, v regijah, ki spadajo v cilj 1, v povprečju porabijo dodatnih 0,9 evra.

Komisija COTER je poleg mnenja o kohezijski politiki v Evropi pripravila tudi mnenje o vprašanih priložnosti prometne politike: 10. oktobra je Odbor regij sprejel njeno mnenje o vseevropskem prometnem omrežju (poročevalec je bil Bernard Soulage, prvi podpredsednik regionalnega sveta regije Rona-Alpe). Odbor regij je predlagal, naj Evropska komisija npr. z organizacijo letnega foruma spodbuja vzpostavitev mreže med različnimi lokalnimi in regionalnimi akterji, ki so vključeni v prednostne projekte TENT. Odbor regij je izrazil zanimanje za sodelovanje s komisijo na tem področju.

Komisija COTER je oblikovala novo pobudo za Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje (EZTS), Odbor regij pa je ustanovil strokovno skupino za pomoč poročevalki Mercedes Bresso, predsednici dežele Piemont, pri

njenem delu. Odbor regij je v mnenju, sprejetem 18. junija 2008, poudaril, da možnost vključevanja različnih institucionalnih ravni v enotno strukturo za sodelovanje odpira pot novim oblikam upravljanja na več ravneh, kar evropskim regionalnim in lokalnim oblastem omogoča, da postanejo gonilna sila pri pripravi in izvajanju politik EU in prispevajo k bolj odprtemu, participativnemu, demokratičnemu, odgovornemu in preglednemu upravljanju v Evropi.

Dogodki komisije COTER

Komisija COTER je poleg posvetovalnega dela pripravila številne pomembne dogodke, namenjene posredovanju naših stališč zainteresiranim stranem po vsej Evropi in povezovanju različnih stališč v okviru razprave med člani komisije COTER.

Med drugim je januarja 2008 v Grenoblu potekal seminar komisije COTER o mestnem prometu, v sodelovanju s slovenskim predsedstvom pa je v Ljubljani potekala konferenca komisije COTER o vplivu prometne infrastrukture na ozemeljsko kohezijo.

Delovna skupina COTER

V središču dela komisije COTER je trenutno priložnost kohezijske politike. Ustanovili smo delovno skupino, ki ji predseduje nekdanji predsednik komisije COTER Albert Bore in ki se redno srečuje z vsemi zainteresiranimi stranmi, ki jih ta tema zanima. Člani Evropskega

parlamenta, predstavniki Evropske komisije, predsedstva EU in različna lokalna in regionalna združenja z nami razpravljajo o možnostih in perspektivah regionalne oz. kohezijske politike po letu 2013.

Ta delovna skupina je doslej najpomembnejše stičišče vseh institucij in organizacij, ki oblikujejo to pomembno politično področje.

Komisija COTER si bo pri delu še naprej prizadevala za bolj uravnotežen politični pristop EU, ki spoštuje pravice mest in regij ter zagotavlja zastopanost lokalnih in regionalnih oblasti v vseh evropskih razpravah o regionalni in prometni politiki. Začeli smo s pripravo mnenj, povezanih z ozemeljsko kohezijo, kar bo razpravam o regionalni politiki prineslo popolnoma novo razsežnost. Trenutno obravnavamo nov predlog Evropske komisije o evrovinjeti, ki bo močno vplivala na promet v regijah in skoznje.

KOMISIJA ZA USTAVNE ZADEVE, EVROPSKO UPRAVO TER OBMOČJE SVOBODE, VARNOSTI IN PRAVICE (CONST)

Claudio MARTINI, predsednik komisije

Kot predsednik komisije Odbora regij za ustavne zadeve, evropsko upravo ter območje svobode, varnosti in pravice (CONST) bi vas rad поближе seznanil z našim delom.

Ob podpisu Pogodbe o reformi 13. decembra 2007 v Lizboni je kazalo, da je Evropa našla izhod iz institucionalne krize. Vendar pa se je z zavrnitvijo pogodbe na irskem referendumu 12. junija 2008 projekt znova znašel v negotovosti. V drugih državah članicah so za ratifikacijo pogodbe pristojni parlamenti in doslej jo je potrdilo že 24 držav članic. Prepričan sem, da bo lizbonska pogodba ali njena spremenjena različica stopila v veljavo, saj ni druge možnosti za državljanke in državljane, ki od EU pričakujejo vedno konkretnije ukrepe in rezultate.

Poudariti je treba, da lizbonska pogodba lokalnim in regionalnim oblastem ter Odboru regij kot njihovem predstavniku na ravni EU prinaša nove možnosti in priložnosti, zlasti enostavnejši proces odločanja, državljansko pobudo, ki državljanom in državljanom EU daje več besede, učinkovitejše institucije, večjo uveljavitev načela subsidiarnosti ter okrepljeno vlogo nacionalnih in regionalnih zakonodajnih skupščin v zakonodajnem postopku EU.

Za prihodnost Evrope bodo temeljnega pomena solidarnost med državami članicami, partnerstvo in nadaljnje evropsko povezovanje, pri tem pa bo treba spodbuditi decentralizacijo in

vklučenost mest, regij in lokalnih oblasti. Evropa ne more več temeljiti na centralizaciji. Za najprimernejši način upravljanja EU se je izkazala uprava na več ravneh, z ukrepanjem na ravni, ki je najbližja državljanom in državljanom, kar je v skladu z načelom subsidiarnosti.

Komisija CONST želi EU približati državljanom in državljanom in si zato nenehno prizadeva, da bi izboljšala svojo komunikacijsko strategijo, govorila v razumljivejšem jeziku ter poglobila svoje stike z lokalnimi in regionalnimi mediji v želji, da bi državljanke in državljani začutili, da je Evropa njihov dom. Politiki na vseh ravneh upravljanja so odgovorni za seznanjanje javnosti z objektivnimi informacijami o evropski politiki ter za vključevanje evropske razsežnosti v svoje dejavnosti in ukrepe. Članice in člani Odbora regij so kot izvoljeni predstavniki dobro prepoznavni na lokalni ravni, zato lahko Evropi najbolj pomagajo pri komuniciranju z državljanom in državljanom. Z lokalnimi mediji imamo vsakodnevne stike in lahko jih spodbudimo, da evropska vprašanja obravnavajo med "notranjimi" zadevami, kamor Evropa tudi spada. Zato je komisija CONST ustanovila delovno skupino za komunikacijo in jo poimenovala delovna skupina za cilj 2009. Na junijskem plenarnem zasedanju pa je Odbor regij sprejel mnenje o partnerstvu za komuniciranje o Evropi, ki ga je pripravila poročevalka Claude Du Granrut (FR/EPP). Junija 2009 bodo naslednje volitve v Evropski parlament, zato bo komisija CONST pred tem pomembnim dogodkom pripravila študijo z naslovom Vključenost državljanov v Evropi: kako mobilizirati državljane na lokalni, regionalni, nacionalni in evropski ravni. Območje svobode, varnosti in pravice je eno od političnih

področij, o katerih je komisija CONST pripravila številna mnenja, ki obravnavajo priseljevanje, vključevanje in azil. Na junijskem plenarnem zasedanju Odbora regij je bilo sprejeto mnenje z naslovom Globalni pristop k vprašanju migracij: razvoj evropske politike na področju priseljevanja delavcev in odnosi s tretjimi državami (poročevalka je bila Anna Terrón i Cusí, ES/EPP). Poročevalec Werner Heinrich Jostmeier (DE/EPP) pa trenutno pripravlja mnenje o skupni politiki priseljevanja za Evropo, ki naj bi ga plenarna skupščina Odbora regij sprejela na novembrskem zasedanju. Ta tema je izredno pomembna, zato je v interesu Odbora regij, da vedno znova poda svoje stališče o oblikovanju skupne politike priseljevanja.

Skupne politike priseljevanja pa si ni moč zamisliti brez evropskega pristopa k vključevanju v družbo. Zato bo poročevalec komisije CONST Dimitrios Kalogeropoulos (EL/EPP) pripravil mnenje o sporočilu Evropske komisije o krepitvi ukrepov in instrumentov za soočanje z izzivi vključevanja priseljencev v družbo. V okviru priprave tega mnenja smo skupaj z lokalnim združenjem občin in skupnosti Atike 16. oktobra 2008 v Atenah organizirali seminar na temo Vloga regij in mest pri vključevanju priseljencev v družbo.

Komisija CONST je aktivna tudi na področju azila, ki je za lokalne in regionalne oblasti izredno pomembno vprašanje. Odbor regij je na aprilskem plenarnem zasedanju sprejel mnenje poročevalca Savina Antonia Santarelle (IT/UEN-EA) o prihodnjem skupnem evropskem azilnem sistemu. Komisija CONST bo gotovo zavzela stališče tudi do predlogov Evropske komisije v zvezi z izvajanjem druge faze vzpostavljanja evropskega azilnega sistema. Ta sistem naj bi beguncem in upra-

vičencem do subsidiarne zaščite zagotovil enake pravice v vsej EU. Med prednostna področja komisije CONST v letu 2008 spada tudi varstvo temeljnih pravic. Plenarna skupščina Odbora regij je na oktobrskem zasedanju sprejela mnenje poročevalke Sonie Masini (IT/PES) z naslovom Državljanske pravice: krepitev temeljnih pravic in pravic iz evropskega državljanstva. Vloga lokalnih in regionalnih oblasti pri spodbujanju in varstvu temeljnih pravic je še toliko bolj pomembna zaradi razglasitve Listine o temeljnih pravicah in ustanovitve Evropske agencije za temeljne pravice na Dunaju. V italijanski pokrajini Reggio Emilia je 19. septembra 2008 potekal seminar na temo Varstvo temeljnih pravic na več ravneh: sistem pravic in obveznosti za državljanke in državljane in institucije.

Komisija CONST se je ukvarjala tudi s pomembnim vprašanjem boja proti terorizmu in o tem pripravila mnenje, ki ga je poročevalec Graham Tope (UK/ALDE) naslovil Okrepitev boja proti terorizmu: vključitev regionalnih in lokalnih oblasti. 16. aprila 2008 smo organizirali okroglo mizo, ki se je je udeležil tudi Gilles De Kerchove, koordinator EU za boj proti terorizmu. Lokalne in regionalne oblasti želijo biti ključni člen v verigi solidarnosti in prispevati k odpravljanju vzrokov za ogrožanje varnosti v mestih. V ta namen bodo okrepile ukrepe za sodelovanje in razvile skupne strategije za spodbujanje medkulturnega in medverskega razumevanja.

Komisija CONST je bila v letu 2008 dejavna tudi na področju krepitve medinstitucionalnega dialoga z Evropsko komisijo, Evropskim parlamentom in Svetom EU, tako s slovenskim kot s francoskim predsedstvom Sveta EU.

KOMISIJA ZA EKONOMSKO IN SOCIALNO POLITIKO (ECOS)

Constance Hanniffy, predsednica komisije

Komisija Odbora regij za ekonomsko in socialno politiko se ukvarja z ekonomskimi in socialnimi vprašanji, kot so zaposlovanje, socialna politika in socialno varstvo, enake možnosti, podjetništvo, konkurenca, davki, ekonomska in monetarna politika ter enotni trg.

Tako kot druge komisije Odbora regij se tudi komisija ECOS sestane le petkrat letno, zato ne more obravnavati vseh pobud Evropske komisije, izbere pa tiste, ki so za lokalne in regionalne skupnosti najbolj pomembne. Med glavne prednostne teme za leto 2008 spada blaginja, ki bo še naprej v središču pozornosti komisije ECOS, zlasti zdaj, ko se mnogo držav sooča z gospodarskimi težavami zaradi svetovne kreditne krize. Komisija ECOS želi prispevati tudi k spodbujanju posodabljanja evropskega gospodarstva s pomočjo lizbonske strategije za rast in delovna mesta, ki jo spremlja vrsta ukrepov za izboljšanje delovanja notranjega trga in zaposlovanja.

V drugi polovici leta 2008 se je komisija ECOS osredotočila zlasti na zbiranje stališč lokalnih in regionalnih oblasti o pobudi Evropske komisije za pripravo Akta za mala podjetja za Evropo ter o obnovljeni lizbonski strategiji za rast in delovna mesta.

V zvezi z Aktom za mala podjetja za Evropo je komisija ECOS 29. in 30. septembra 2008 organizirala konferenco o izzivih, s katerimi se soočajo mala in srednje velika podjetja (MSP) v Evropi.

Konferenca je bila v irskem mestu Athlone, uradno pa jo je odprl irski ministrski predsednik Brian Cowen. Na konferenci se je zbralo več kot 120 izvoljenih predstavnikov lokalnih in regionalnih oblasti iz 27 držav članic EU. Razpravljali so predvsem o pomembnem prispevku MSP h gospodarstvu EU in o učinkih Akta za mala podjetja za Evropo, s katerim želi Evropska komisija spodbuditi podjetništvo, prilagoditi zakonodajo malim in srednje velikim podjetjem ter jim pomagati pri rasti in ustvarjanju delovnih mest. Udeleženci so ugotovili, da se razmere za poslovanje v EU zelo razlikujejo. Rezultati poslovanja podjetij so v različnih regijah različni, večina držav pa v zakonodaji in predpisih za podjetja ne upošteva njihove velikosti. To pomeni, da za 23 milijonov MSP pogosto veljajo enake administrativne zahteve in bremena kot za 41.000 največjih podjetij v EU. Dostop do financiranja je prav tako velika ovira za rast MSP, kar kažejo tudi trenutna dogajanja v svetu.

Ko govorimo o MSP, je treba poudariti, da gre pri tem za podjetja z največ 250 zaposlenimi in največ 50 milijoni EUR prometa. Mala in srednje velika podjetja predstavljajo 99 % vseh podjetij, zaposlujejo 70 % vseh zaposlenih in ustvarjajo 45 % BDP v EU. V zadnjih dveh letih so ustvarila 80 % novih delovnih mest v EU. So gonilna sila našega gospodarstva. Zato morajo vse ravni oblasti, nacionalna, regionalna in lokalna, podpirati MSP in čim bolj zmanjšati njihova administrativna bremena.

Komisija ECOS bo pripravila tudi mnenje o Aktu za mala podjetja za Evropo. Obravnavalo bo vprašanja, kot so spodbujanje kulture podjetništva, odpravljanje ovir za sodelovanje MSP pri javnih naročilih, prenos podjetij z ene generacije na drugo, priznavanje posebnih potreb podjetnic in podjetnikov priseljencev, predlogi, kako lahko lokalne in regionalne oblasti bolje spodbujajo rast MSP ipd.

Evropska komisija je komisijo ECOS zaprosila, da pripravi prispevek o obnovljeni lizbonski strategiji za rast in delovna mesta za letno poročilo Komisije o izvajanju strategije v državah članicah. Komisija ECOS v tem mnenju poudarja, da v strategijo kljub pozivom k evropskemu partnerstvu niso bili v zadostni meri vključeni institucionalni akterji, ki imajo ključno vlogo v njenem izvajanju. Poleg tega opozarja, da lokalne in regionalne oblasti kljub pomembni vlogi v strategiji (izobraževanje, inovacije, raziskave na lokalni/regionalni ravni) nimajo občutka, da je to del lizbonske strategije (pomanjkanje ekonomij obsega/povezanosti), večina pa tudi ne opazi, da jim lizbonska strategija dejansko koristi. Mnenje želi izpostaviti, da je prav to razlog za neuspešno preoblikovanje lizbonskih ciljev v celostne politike na vseh ravneh oblasti, kar je privedlo do procesov, ki niso vedno najbolj učinkoviti z vidika uporabe proizvodnih, finančnih, človeških in socialnih virov za večjo gospodarsko rast in boljša delovna mesta.

EURO časospis je izdala:
Skupnost občin Slovenije.

Odgovorna urednica:
Jasmina Vidmar
Oblikovanje in prelom:
Dejan Šarnan
Tisk: Eurograf d.o.o.
Fotografije: Jasmina Vidmar

ISSN 1581-8500

Naslov uredništva:
Skupnost občin Slovenije
Partizanska 1, 2000 Maribor
Telefon: 02 234 15 00,
faks: 02 234 15 03
www.skupnostobcin.si,
E-mail: jasmina@skupnostobcin.si

Naklada: 1200 izvodov

Časopis je izšel s finančno
podporo Službe Vlade RS za
lokalno samoupravo in
regionalno politiko.